

REFERAT Natur, Miljø og Klimaudvalget d. 06-02-2024

Mødedato	Tirsdag d. 06. februar 2024 kl. 17:30
Mødested	Seglet
Mødedeltagere	Louise Colding Sørensen, Mads Emil Munk Hansen, Klaus Markussen, Jørgen Suhr, Nikolaj Frank Natarak Frederiksen

Indholdsfortegnelse

Fremtidens kirkegårde.....	3
Flere nyttehaver - Bjerggaarden.....	5
Strategi for fysisk planlægning 2023 - endelig vedtagelse.....	9
Kommuneplan 2025 - idéer og forslag samt udvalgte emner.....	13
Kommuneplantillæg for større solenergianlæg - forslag.....	24
Anbefaling fra Klimarådet: Mobilitetsplan.....	28
Collstrupgrunden - hegn og skilte.....	30
Natura 2000-handleplaner - udsendelse i høring.....	33
Genbrug af byggematerialer - status.....	36
Boringsnære beskyttelsesområder (BNBO) - status på pesticidaftalen.....	38
Læskærm til vinterbadere ved Teglgårdssøen - anlægsbevilling.....	40
Ekspropriationsvilje - Freerslev Kildeplads.....	41
Landzonetilladelse til vandindvinding - Freerslev Kildeplads.....	43
Hillerød Kommunes nøgletalsrapport pr. november 2023 - supplerende sagsfremstilling.....	46
Nyt fra udvalgsformanden og forvaltningen.....	49
Digital godkendelse af referat.....	50

Punkt 1: Fremtidens kirkegårde

23/17451

Indstilling

Direktionen indstiller til Natur, Miljø og Klimaudvalget:

1. at tage orienteringen til efterretning
2. at beslutte, om forvaltningen skal arbejde videre med udarbejdelse af budgetforslag til udviklingsplan for fremtidens kirkegårde til budget 2025.

Beslutning i Natur, Miljø og Klimaudvalget den 06-02-2024

Udvalget tog orienteringen til efterretning jf. indstillingens punkt 1.

Udvalget besluttede jf. indstillingens punkt 2, at forvaltningen udarbejder budgetforslag til udviklingsplan for fremtidens kirkegårde til budget 2025.

Sagsfremstilling

Hillerød Kommune har tre smukke kirkegårde – Hillerød kirkegård, Nyhuse kirkegård og Skansekirkegården. På Nyhuse kirkegård og Skansekirkegården er kapel, som Hillerød Kommune betjener. Ved Skansekirkegården ligger Hillerød Krematorium. Kirkegårdene er delvist brugerfinansieret (gravstederne) og delvist kommunalt finansieret (grønne arealer omkring).

Hillerød Krematorium

Hillerød Krematorium har én gasovn og har igennem en årrække været presset på kapaciteten. Forvaltningen vil i løbet af foråret 2024 fremlægge sag for udvalget ift. fremtidige udviklingsmuligheder og kapacitetstilpasning.

Udviklingsplan for fremtidens kirkegårde

Befolkningstallet i Danmark og Hillerød Kommune er stigende. Samtidig er der en ændring fra kistebegravelser til bisættelser med kremering. Ved sløjfning af gravsteder ændres kirkegårdenes udtryk, når der er halvtomme områder. Fortidens kirkegårdsbehov afspejler sig i indretningen og fremover vil vi se ønsker om forholdsvis flere urnenedsættelser, ønsker om eksempelvis skovbegravelsespladser, biodiversitet, mindes og muligheder for at opholde sig. Kirkegårde ligger bymæssigt centralt og kan bruges til at skabe gennemgange for gående gennem et smukt og minderigt område.

Skansekirkegården er arkitektonisk perle, der skal behandles med varsomhed. Nyhuse kirkegård er en landsbykirkegård, som er opbygget med små urnegravsteder og flere kistegravsteds arealer, som er halvtømte. Hillerød kirkegård er en bynær kirkegård, der som Nyhuse kirkegård har tomme kistegravstedsarealer, men også en del benyttede. Der er en del besøgende fra byen uden kirkeligt ærinde på kirkegården, som bruger kirkegården til passage, ophold og ture med hunde.

Der er brug for en plan, som fremtidssikrer kirkegårdene. En udviklingsplan er nødvendige for at skabe en ny retning. For at komme frem til en udviklingsplan vil forvaltningen rådføre sig med kirkegårdsarkitekter, som har erfaring med de perspektiver, som kirkegårde kan rumme jf. ovenfor. Derfor beder forvaltningen udvalget om at tage stilling til, om der skal udarbejdes et anlægsønske for rådgivning.

En udviklingsplan vil bidrage til at understøtte kommunens eksisterende strategier om bynatur og klimastrategi og medvirke til bæredygtige kommunale kirkegårde, hvor der er plads til naturen og mennesker.

Muslimske gravplads

Hillerød Kommune har modtaget anmodning om en muslimsk gravplads i Hillerød. Der er planlagt møde mellem forvaltningen og gruppen, som ønsker lige vilkår for alle borgere uafhængig af religiøsitet.

Forvaltningen vil på mødet i Natur, Miljø og Klimaudvalget fremlægge oplæg vedr. nyindretning på kirkegårdene for udvalget, som vil danne grundlag for et budgetforslag til budget 2025.

Retsgrundlag

Ikke relevant for sagen.

Økonomi

Sagen har ingen bevillingsmæssige konsekvenser.

Punkt 2: Flere nyttehaver - Bjerggaarden

20/15684

Indstilling

Direktionen indstiller til Natur, Miljø og Klimaudvalget at beslutte:

1. hvilket scenarie skal forvaltningen arbejde videre med:

a) brugerne står for hele etableringen af nyttehaverne:

Økonomi:

- brugerne afholder samtlige udgifter

b) omkostningsfrit for Hillerød Kommune Hillerød Kommune står for administration- og myndighedsopgaver. Brugere står for de praktiske opgaver

Økonomi:

- forventet udgift til arkæologiske undersøgelser samt byggesagsbehandling kr. 230.000
- estimerede årlige driftsudgifter vil andrage kr. 100.000
- brugerne påtager sig de øvrige omkostninger.

Hillerød Kommune står for hele etableringen af nyttehaver:

Økonomi:

- de samlede estimerede anlægsudgift udgør kr. 1.200.000
- estimerede årlige driftsudgifter vil andrage kr. 100.000

2. etablering af nyttehaver sker nord for Bjerggaarden

3. om forvaltningen skal fremlægge et anlægsønske med valgte scenarie til budget 2025

4. om forvaltningen skal arbejde videre med at tilbyde mini-nyttehaver på Bjerggaarden

5. om forvaltningen skal arbejde videre med at give borgere med adgang til egen have i Hillerød dispensation for adgang til en nyttehave på Bjerggaarden.

Beslutning i Natur, Miljø og Klimaudvalget den 06-02-2024

Udvalget præciserede indstillingen:

Direktionen indstiller til Natur, Miljø og Klimaudvalget at beslutte:

1. hvilket scenarie skal forvaltningen arbejde videre med:

a) brugerne står for hele etableringen af nyttehaverne:

Økonomi:

- brugerne afholder samtlige udgifter omkostningsfrit for Hillerød Kommune.

b) Hillerød Kommune står for administration- og myndighedsopgaver. Brugere står for de praktiske opgaver

Økonomi:

- forventet udgift til arkæologiske undersøgelser samt byggesagsbehandling kr. 230.000
- estimerede årlige driftsudgifter vil andrage kr. 100.000
- brugerne påtager sig de øvrige omkostninger.

c) Hillerød Kommune står for hele etableringen af nyttehaver:

Økonomi:

- de samlede estimerede anlægsudgift udgør kr. 1.200.000
- estimerede årlige driftsudgifter vil andrage kr. 100.000

2. etablering af nyttehaver sker nord for Bjerggaarden
3. om forvaltningen skal fremlægge et anlægsønske med valgte scenarie til budget 2025
4. om forvaltningen skal arbejde videre med at tilbyde mini-nyttehaver på Bjerggaarden
5. om forvaltningen skal arbejde videre med at give borgere med adgang til egen have i Hillerød dispensation for adgang til en nyttehave på Bjerggaarden.

Udvalget stemte om scenarie b ift. indstillingens punkt 1:

1 stemte for: F

4 stemte imod: A, B, C og V

Forslaget blev ikke godkendt.

Et flertal i udvalget ønsker at starte med mini-nyttehaver for at afprøve efterspørgslen.

Udvalget stemte om indstillingens punkt 2-3:

1 stemte for: F

4 stemte imod: A, B, C og V

Indstillingspunkterne blev ikke godkendt.

Udvalget godkendte indstillingens punkt 4.

Udvalget besluttede vedr. indstillingen punkt 5, at forvaltningen skal arbejde videre med at give borgere med adgang til egen have i Hillerød dispensation for adgang til en mini-nyttehave på Bjerggaarden.

Sagsfremstilling

Natur, Miljø og Klimaudvalget besluttede på mødet den 11. april 2023, at forvaltningen inviterer til borgermøde, hvor interesse og behov for etablering af nyttehaver kan afdækkes. Budgetteksten er angivet i bilag 1.

Forvaltningen inviterede til borgermøde torsdag den 23. november 2023 via. opslag på facebook, Hillerød Posten samt ”sammen om Hillerød”. På mødet deltog 10 borgere.

Følgende kom frem på borgermødet:

- De fremmødte på borgermødet efterspurgte muligheden for at få adgang til en nyttehave uanset om, de på nuværende tidspunkt har adgang til have i egen bolig. På grund af beliggenheden lidt væk fra Hillerød By og pionerstatus vil forvaltningen arbejde på, om man kan dispensere fra kravet om, at man ikke må have adgang til egen have ved leje af en nyttehave i Hillerød Kommune.
- Der var flere, der ønskede økologisk dyrkning af haver. Hillerød Kommune stiller krav om ingen sprøjtning på de arealer som Hillerød Kommune bortforpagter ud.
- Der skal være opmærksomhed på, at haverne bør være indhegnede pga. råvildt.

- Samarbejde med de øvrige fritidsbrugere på Bjerggaarden blev efterspurgt. Forvaltningen oplyste på mødet, at den har været i dialog med de øvrige fritidsbruger (biavlerne, Ålholms Venner, MC Tulstrup samt Museum Nordsjælland) på Bjerggaarden, som alle ser positivt på et kommende samarbejde.
- Der blev spurgt til, om det er muligt at søge efter midler, hvis nyttehaverne opretter en Folkeoplysning Forening? Forvaltningen svarer, at det er muligt at søge efter midler og forvaltningen anbefaler, at brugerne opretter en forening inden arbejdet med etablering af nyttehaverne igangsættes.
- Forvaltningen oplyser at der er et arbejde i gang med at skaffe adgang til vand og toilet.
- Brugere skal finde en egnet ordning for kompost, der betyder, at haveaffald kan blive på matriklen.
- Der blev spurgt til parkeringsforhold. Forvaltningen svarer, at der er mulighed for parkering på Bjerggaarden samt den nærliggende offentlige parkeringsplads.
- Den forholdsvise lange afstand til offentlig transport blev drøftet.

Minihaver:

Der er en mulighed for, at etablere mindre nyttehaver, såkaldte minihaver, i Bjerggaardens haveanlæg på 2000 m² uden lokalplan. Minihaverne vil være væsentlig mindre end nyttehaverne, afhængig af hvor mange der skal etableres, og kan fungere som opstart af en forening, mens lokalplan og etablering af nyttehaverne pågår.

På mødet var der stemning for, at størrelsen af de enkelte mini-nyttehaver aftales mellem de interesserede borgere. Forvaltningen anbefaler, at borgerne rækker ud til de øvrige bruger på Bjerggaarden og aftaler adgang til vand/toilet, hvis udvalget beslutter, at forvaltningen skal arbejde videre med mini-nyttehaverne.

Flere på borgermødet viste interesse for mini-haver i haven på Bjerggaarden.

Forvaltningen anbefaler, at eventuel etablering af nyttehaver sker nord for Bjerggaarden af hensyn til adgangsvejen, se kortbilag - bilag 2. Det vil kræve en beslutning om, hvilket scenarie forvaltningen skal arbejde videre med:

- a) Brugere står for hele etableringen af nyttehaverne.
- b) Hillerød Kommune står for administrations- og myndighedsopgaverne. Brugere står de praktiske opgaver.
- c) Hillerød Kommune står for hele etableringen af nyttehaverne

Scenarierne er beskrevet yderligere i bilag 3.

Det er forvaltningens vurdering, at det vil være nødvendigt at udarbejde en lokalplan, der muliggør anvendelse til nyttehaver. Baggrunden for vurderingen er, at området i dag er udlagt til landbrugsareal og ligger i landzone. En væsentlig ændret anvendelse af eksisterende bebyggelse eller ubebyggede arealer udløser lokalplanpligt i samme omfang som nybyggeri, da en ændret anvendelse ligesom nybyggeri kan medføre væsentlige ændringer i det bestående miljø. Endvidere er tærsklen for lokalplanpligt lavere i landzone end den er i byzone, og denne skærpes, når der er tale om ændringer i eller tæt ved en landsby (her Tjæreby). Idet der ikke er udlagt areal til nyttehaver i området i kommuneplanen, vil det, såfremt det besluttet at udarbejde en lokalplan, endvidere være nødvendigt at udarbejde et kommuneplantillæg.

Retsgrundlag

Ikke relevant for sagen.

Økonomi

Sagen har ingen bevillingsmæssige konsekvenser.

Bilag

Bilag 2 - kortbilag - Tjærebyvej 24

Bilag 3 - flere nyttelhaver - Bjerggaarden

Bilag 1 - Budgettekst

Punkt 3: Strategi for fysisk planlægning 2023 - endelig vedtagelse

22/690

Indstilling

Direktionen indstiller at Natur, Miljø og Klimaudvalget og at udtale sig om de foreslåede ændringer til Strategi for fysisk planlægning.

Direktionen indstiller til Arkitektur, Byplan og Trafikudvalget og økonomiudvalget at indstille til byrådet at:

1. vedtage Strategi for fysisk planlægning med de foreslåede ændringer,
2. beslutte at revidere kommuneplanen i sin helhed med fokus på de i sagsfremstillingen nævnte emner og
3. besvare høringsvar i henhold til høringsnotatet.

Beslutning i Natur, Miljø og Klimaudvalget den 06-02-2024

Udvalget glæder sig over det store fokus på natur og klima. Natur, Miljø og Klimaudvalget anbefaler, at retningslinjer for skovrejsning indgår i økonomiudvalgets prioritering af planopgaver.

Beslutning i Arkitektur, Byplan og Trafikudvalget den 08-02-2024

Sagen blev behandlet som sag nr. 15.

Udvalget godkendte indstillingen.

Udvalget bemærker vedr. trafik afvikling, at udvalget bl.a. arbejder med omdirigering af trafikken til de omkringliggende ringveje ifm. Trafikal Helhedsplan.

Udvalget sender sagen videre til økonomiudvalget og byrådet.

Fraværende: Tue Tortzen (Ø)

Sagsfremstilling

Strategi for fysisk planlægning har været i høring i 8 uger i perioden 4. september til 30. oktober 2023 og kan nu vedtages endeligt.

I henhold til planloven skal byrådet udarbejde en strategi for den fysiske planlægning. I strategien besluttet det hvordan kommuneplanen skal revideres. Kommuneplanen udfolder herefter strategien i en 12-årig kommuneplan for de fysiske strukturer og arealanvendelse herunder rammer for lokalplaner.

Den fysiske planlægning bygger i høj grad videre på den eksisterende planlægning. Både kommuneplan og Strategi for fysisk planlægning gælder 12 år, men skal revideres hvert fjerde år. Derfor er strategien både en gentagelse af eksisterende mål for kommunens fysiske planlægning men selvfølgelig også nyt indhold. Samtidig bygges videre på eksisterende vedtagne strategier, planer og projekter som fx: Erhvervsstrategien, arkitekturpolitikken, boligpolitikken, hastighedsplanen, klimaplanen.

Strategien er et udtryk for byrådets afvejning af forskellige interesser i den fysiske planlægning som natur, miljø, bevaring, CO2-reduktion, klimatilpasning samt vækst og udvikling.

Der er modtaget 17 høringsvar fra 7 borgere, 2 lokalråd, Danmarks Naturfredningsforening, Movia og Vejdirektoratet.

Høringsvarene har givet anledning til flere ændringsforslag til strategien. Derudover er der en række konkrete forslag til indhold i kommuneplanen fx stiforløb, som ikke medfører ændringer i strategien, men som kan tages med i kommuneplanarbejdet.

Flere høringsvar udtrykker glæde over arbejdet med principper for bebyggelse i Hillerød by. Ligesom der er tilfredshed med fokus på natur og grønne områder. Flere påpeger vigtigheden i at friholde det åbne land og konkret mellem Hammersholt og Allerød Kommune.

Reservation af areal til aflastningsområde til store detailhandelsbutikker i den vestlige del af Hillerød by giver anledning til bekymring. Der er ønske om at kommunen prioriterer ældreboliger og tiny houses.

Der er tilfredshed med fokus på reduktion af trængsel og forbedring af vilkår for gående og cyklende og der er en del konkrete forslag til trafiktiltag. Movia kvitterer for fine takter i strategien og tilbyder yderligere samarbejde og sparring. Vejdirektoratet opfordrer til tidlig dialog om Kommuneplan 2025.

Bemærkninger omkring solcelleparker videresendes til arbejdet med kommuneplantillæg for solenergianlæg.

Forvaltningen foreslår følgende ændringer:

I afsnittet Boliger tilføjes under ”Det har vi fokus på:” At sikre tilstrækkelig antal egnede boliger til seniorer og at understøtte etablering af tiny houses.

I afsnittet Bebyggelse i Hillerød og Øvrige bysamfund tilføjes under ”Det har vi fokus på:” At få udarbejdet en opdateret ”SAVE” registrering af bevaringsværdige bygninger.

I afsnittet Øvrige bysamfund tilføjes under ”Det har vi fokus på:” At bevare landskabet mellem Favrholt og Allerød.

I afsnittet Natur tilføjes, at afsnittet om rekreative stier revideres i kommuneplanen mens afsnittet skovrejsning revideres inden kommuneplan 2029.

I afsnittet Natur tilføjes under ”Det har vi fokus på:” At sikre god tilgængelighed til bynære grønne områder og naturarealer.

I afsnittet Drikke- og spildevand præciseres det, at separatkloakering er ét af flere værktøjer til at reducere vand til/fra renseanlæg.

I afsnittet Trafiksikkerhed og bløde trafikanter nævnes, at der indarbejdes arealreservation til en vej syd om Nr. Herlev i den kommende kommuneplan.

Strategien med ovenstående ændringer er vedlagt som pdf under bilag, men kan med fordel læses digtalt via nedenstående link – kopier evt. linket til browserens adresselinje.

<https://hillerod.viewer.dkplan.niras.dk/DKplan/DKplan.aspx?PlanId=28>

Revision af kommuneplan

I forbindelse med behandling af forslaget til strategi for fysik planlægning besluttede byrådet, at revidere hele kommuneplanen med fokus på følgende områder:

- Rammer for detailhandel, uddannelse, daginstitutioner og plejehjem
- Rammer og rækkefølgebestemmelser for Stadionkvarteret i Favrholm
- Rækkefølgebestemmelser for bl.a. Skævinge
- Retningslinjer for boligtyper og størrelser
- Retningslinjer for klimatilpasning
- Retningslinjer for trafik, herunder cykelparkeringsnorm og parkeringskrav til el- og delebiler
- Retningslinjer for jordbalance i lokalplaner og placering af overskudsjord
- Retningslinjer for solcelleparker og mindre anlæg til vedvarende energi
- Retningslinjer for lys i det åbne land
- Retningslinjer for bynatur
- Principper for bebyggelse og anvendelse i Hillerød bys midte, herunder maximale højder
- Indarbejdelse af landsbyvisioner
- Kulturmiljøudpegninger (i planperioden).

På baggrund af de foreslåede ændringer til strategien foreslås følgende emner tilføjet:

- Retningslinjer for skovrejsning (inden kommuneplan 2029)
- Retningslinjer for rekreative stier

Kommende proces for kommuneplanarbejdet:

- August 2024 – politisk behandling af forslag til Kommuneplan 2025
- September og oktober 2024 – 8 ugers høring og borgermøde
- Februar 2025 – politisk behandling af endelig vedtagelse af kommuneplan 2025.

Retsgrundlag

Planlovens kap. 6.

Økonomi

Sagen har ingen bevillingsmæssige konsekvenser.

Bilag

Hillerød Kommunes Strategi for fysisk planlægning

Høringsnotat - strategi for fysisk planlægning

Alle høringssvar

Punkt 4: Kommuneplan 2025 - idéer og forslag samt udvalgte emner

23/9174

Indstilling

Direktionen indstiller, at Natur, Miljø og Klimaudvalget udtaler sig i sagen.

Direktionen indstiller, at Arkitektur, Byplan og Trafikudvalget indstiller til økonomiudvalget og byrådet at godkende:

1. at der ikke indarbejdes nogle af de indsendte byudviklingsønsker med den begrundelse, som er beskrevet i sagsfremstillingen
2. at der i kommuneplanen gives mulighed for at planlægge for plejehjem i Hestehavekvarteret, Stadionkvarteret og på det nuværende hospital
3. at perspektivarealerne ved Favrholm Station fastholdes i kommuneplanen
4. at der indarbejdes retningslinjer og rammer i kommuneplanen for bebyggelse i Hillerød by som beskrevet i sagsfremstillingen
5. at Brødskov Lokalråds ønske om, at der ikke sker byudvikling i Hammersholtområdet indarbejdes i kommuneplanens retningslinjetekst
6. at der indarbejdes retningslinjer i kommuneplanen for boligtyper og størrelser som beskrevet i sagsfremstillingen
7. at der indarbejdes retningslinjer i kommuneplanen for cykel og el-bilparkering som beskrevet i sagsfremstillingen
8. at der indarbejdes retningslinjer i kommuneplanen for lys i det åben land som beskrevet i sagsfremstillingen
9. at der indarbejdes retningslinjer i kommuneplanen for bynatur som beskrevet i sagsfremstillingen
10. at der indarbejdes retningslinjer i kommuneplanen for små VE-anlæg som beskrevet i sagsfremstillingen
11. a) at der indarbejdes retningslinjer i kommuneplanen for at mindske overskudsjord, som beskrevet i sagsfremstillingen og
b) beslutte om forvaltningen skal arbejde videre med at finde arealer til projekter til nyttiggørelse af overskudsjord.

Beslutning i Natur, Miljø og Klimaudvalget den 06-02-2024

Udvalget glæder sig over, at der er rammer for arkitektur og bæredygtigt byggeri i Kommuneplan 2025.

Udvalget anbefaler økonomiudvalget, at der under punktet ”boligstørrelse og typer” ud over de 5 punkter med udgangspunkt i boligpolitikken og strategi for fysisk planlægning bliver tilføjet: Byrådet har fortsat fokus på en fremtidssikret boligmasse, der er bygget med principper om bæredygtighed og klimaansvar.

Beslutning i Arkitektur, Byplan og Trafikudvalget den 08-02-2024

Sagen blev behandlet som sag nr. 16.

Udvalget godkendte indstillingen

Udvalget beder om, at mini vindmøller i boligområder undersøges nærmere ift. støj og andre gener, og forvaltningen vender tilbage til udvalget med resultatet.

Udvalget sender sagen videre til økonomiudvalget og byrådet.

Fraværende: Tue Tortzen (Ø)

Sagsfremstilling

Efter indkaldelsen af idéer og forslag til kommuneplanen bedes byrådet tage stilling til, hvordan indkomne forslag behandles. Samtidig bedes byrådet tage stilling til, hvordan forvaltningen arbejder videre med udvalgte emner i revisionen af Kommuneplan 2025. Byrådet besluttede i forbindelse med vedtagelsen af forslag til strategi for fysisk planlægning, at kommuneplanen skal revideres i sin helhed med fokus på nogle udvalgte emner. Nogle af disse emner gives der herunder en status på, og byrådet kan tage stilling til, hvordan forvaltningen arbejder videre frem mod kommuneplanforslaget.

Nedenstående punkter er ikke en udtømmende lister over emner, der revideres i den kommende kommuneplan. Det er emner, som bidrager til kvalitativ udvikling af kommunen og kan medvirke til CO2 reduktion og bedre bynatur og som kræver politisk stillingtagen. Alle ændringsforslag i den kommende kommuneplan vil fremgå i forbindelse med byrådets behandling af kommuneplanforslaget i august 2024.

1. Ønsker til nye byudviklingsområder

I perioden 4. september til 30. oktober 2023 blev der indkaldt idéer og forslag til den kommende kommuneplan. Der er modtaget 7 byudviklingsønsker i høringsperioden. Ønskerne spænder fra arealer til 20 boliger til arealer til flere hundrede. Se bilag 1 – Screening af byudviklingsønsker.

Planlovens bestemmelser betyder, at byrådet ikke kan udlægge byudviklingsarealer til mere end 12 års forbrug. Det betyder, at hvis der skal indarbejdes nye byudviklingsområder i kommuneplanen, skal nogle af de nuværende områder tages ud. Planloven bestemmer ligeledes, at ny byudvikling skal placeres i umiddelbar forlængelse af eksisterende by (indefra og ud princippet).

I budget 2024-27 besluttede byrådet: ”Det bebyggede areals fysiske omfang skal ikke overstige de muligheder, som er lagt ind i den gældende kommuneplan.”

Nedenstående områder a) - e) er beliggende i Hammersholtområdet mellem Favrholt og kommunegrænsen mod Allerød. Nedenfor er udfordringer for hvert område kort beskrevet. I henhold til Fingerplanen skal kommunen derudover i samarbejde med staten og Allerød Kommune udpege grønne kiler på tværs af Hillerødfingeren (mellem Brødeskov og St. Dyrehave) senest samtidig med, at der indarbejdes nye byudviklingsområder i kommuneplanen. Disse grønne kiler skal senere indarbejdes i Fingerplanen.

En evt. byudvikling i Hammersholtområdet bør ikke begynde, før der er udarbejdet en samlet plan for bystruktur, infrastruktur tværgående grønne kiler mm. for hele området.

Brødeskov Lokalråd har i deres landsbyvision ønsket, at landskabet i dette område friholdes for byudvikling. Lokalrådet har samtidig foreslået, at Hammersholt Erhvervspark omdannes, og at det tidligere teglværk kan udvikles med få boliger. Forvaltningen foreslår under pkt. 5 om landsbyvisioner, at der indarbejdes en retningslinje i kommuneplanen, som vil betyde, at der ikke kan ske byudvikling omkring Ny Hammersholt. Det vil helt specifikt gælde projekt d) og e).

Udviklingsønskerne i Hammersholtområdet:

a) Ny Brødeskov: (42 ha) boliger.

Er i strid med planlovens bestemmelser om indefra ud, og det er ikke muligt at tage et lige så stort byudviklingsareal ud af kommuneplanen.

b) Hammersholt Teglværk (Hammersholt Enge): Omdannelse og noget nyt byggeri, boliger.

Er i strid med planlovens bestemmelser om indefra ud.

c) Hammersholt Erhvervsområde: Omdannelse til boliger.

Er i strid med planlovens bestemmelser om indefra ud. Ejerne ønsker ikke omdannelse.

d) Gl. Frederiksborgvej 13: (2,5 ha) boliger.

Er i strid med kommuneplanudpegningerne: Bevaringsværdigt landskab, værdifulde geologiske områder og Unesco bufferzone.

e) Gl. Frederiksborgvej 6: (15 ha) boliger.

Er i strid med kommuneplan udpegninger: Værdifulde geologiske områder.

Forvaltningen anbefaler, at ingen af byudviklingsområderne i Hammersholtområdet indarbejdes i kommuneplanen.

Andre udviklingsønsker end Hammersholt:

f) Amtmandsvej 7: 25 boliger.

Byrådet besluttede den 20. december 2023 at begrænse muligheden for udstykning af boliger øst for Amtmandsvej og Salpetermosestien i rammeområde SB.B.17 i Kommuneplan 2025. På baggrund af denne politiske beslutning anbefaler forvaltningen, at området ikke indarbejdes i kommuneplanen.

g) Tulstrup: 20 boliger.

Området er ifølge Fingerplanen beliggende i det "Øvrige hovedstadsområde". Egentlig byudvikling bør ifølge Fingerplanen holdes i 2 km zonen omkring S-banen. Byudvikling i det øvrige hovedstadsområde kan kun ske som afrunding af eksisterende byer. Det er forvaltningens vurdering, at et boligprojekt af denne størrelse kan betragtes som afrunding, men det vil kræve en dialog med Plan- og landdistriktsstyrelsen.

Idet der i den nuværende kommuneplan er byudviklingsområder til mere end 12 års forbrug, vil et nyt byudviklingsområde i Tulstrup betyde, at et andet område skal udgå af kommuneplanen. Byudviklingsønsket omfatter 2 ha. Der er et område på mere end 2 ha i Skævinge, som er kommunalt ejet, som ville kunne tages ud. Der er også private arealer i Meløse og Gørlose, hvor der ikke er lokalplaner på vej.

Projektet ikke i overensstemmelse med aftale om budget 2024-27", hvor byrådet beslutter: "Det bebyggede areals fysiske omfang skal ikke overstige de muligheder, som er lagt ind i den gældende kommuneplan". På den baggrund foreslår forvaltningen, at byudviklingsønsket ikke indarbejdes i kommuneplanen.

2. Arealer til plejehjem

Der er et stigende behov for plejeboliger. I kommuneplanens 12 årige planperiode forventes et behov på tre nye plejehjem inklusiv det kommende i Generationernes Kvartershus og et friplejehjem på Frederiksbro. Begge steder er lokalplaner under udarbejdning. På den baggrund står der i strategi for fysisk planlægning, at der i kommuneplanen udpeges arealer til plejehjem. Forvaltningen har identificeret nedenstående muligheder (se mere i Bilag 2 - Screening af arealer til plejehjem):

Nedenfor er områder, der er kommuneplanlagt til offentlige formål/plejehjem og helt eller delvist kommunalt ejet. Forvaltningen anbefaler at muligheden for plejehjem fastholdes som én blandt flere mulige anvendelser.

- Meløsevej i Skævinge
- Campus, Byggefelt 6, Ramblaen
- Generationernes kvarter i Favrholt.

Kommunalt ejt areal, der ikke anbefales til plejeboliger hovedsageligt pga. trafikstøj

- Frederiksværksgade 120

Frederiksværksgade er støjbelastet. Efterspørgslen efter plejeboliger er størst i Hillerød by. Endnu et plejehjem i Generationernes kvarter vil hindre en varieret bydel. Etablering af plejeboliger i Byggefelt 6 i campusområdet er vanskelig på grund af krav til parkering og opholdsarealer. Ingen af ovennævnte områder er dermed oplagt til plejeboliger.

Ikke kommunale arealer, hvor plejeboliger kan være en mulighed blandt flere anvendelser:

- Det nuværende hospital
- Stadionkvarteret og Hestehavekvarteret i Favrholm

Ved at reservere et areal på en privat grund udelukkende til plejehjem bliver kommunen jf. planlovens § 48 forpligtiget til at købe arealet, hvis ejeren ønsker det. Ved at give mulighed for plejehjem, som en af flere anvendelser bliver byrådet ikke forpligtet til at købe arealet, men vil stadig være forpligtiget til at udarbejde en lokalplan for plejehjem herunder friplejehjem, hvis grundejeren ønsker det.

På baggrund af ovenstående foreslår forvaltningen, at muligheden for plejehjem i Campus Byggefelt 6 samt Meløsevej og Generationernes Kvarter fastholdes, og at muligheden for plejehjem indarbejdes i rammerne, der dækker det nuværende hospital samt Hestehavekvarteret og Stadionkvarteret i Favrholm.

3. Favrholm perspektivarealer

Sagen om brugeraftale for golfbanen har aktualiseret spørgsmålet om de langsigtede byudviklingsmuligheder på de kommunalt ejede stationsnære arealer ved Favrholm Station (idet det ene perspektivareal omfatter den nordvestlige del af golfbanen), herunder om de udpegede perspektivarealer for byudvikling skal videreføres eller udgå i det kommende kommuneplanforslag. Se bilag 3 – Favrholm perspektivarealer. Perspektivarealer er områder, der kan udbygges efter den 12 årige kommuneplanperiode, dvs. efter 2037 såfremt kommunen på det tidspunkt måtte ønske det.

Baggrunden for udlægget af perspektivarealer er, at de ligger inden for det stationsnære kerneområde (inden for 600 meter fra stationen), og at byudvikling efter kommuneplanperioden i form af bolig- og/eller erhvervsbebyggelse på perspektivarealerne kan spille en potentielt væsentlig rolle i at give flest mulig adgang til bæredygtig transport og sikre et bymiljø/byliv omkring den nye station.

Den eksisterende forpagtningskontrakt vedrørende golfbanen gælder frem til 2034. Der er lavet et udkast til en brugeraftale hvor aftaleperioden er forlænget til 2049.

I øjeblikket forventes udviklingen af Favrholm at tage mindst 25 år. Der er dermed rummelighed i Favrholm i kommuneplanperioden, og perspektivarealerne forventes først at blive relevante omkring 2050.

Der forventes dermed heller ikke nogen uoverensstemmelse mellem udpegningen som perspektivareal og anvendelsen som del af golfbanen de næste 25 år.

Forvaltningen anbefaler på den baggrund, at perspektivarealerne, og dermed muligheden for på lang sigt at byudvikle arealerne såfremt kommunen på det tidspunkt måtte ønske det, fastholdes.

4. Retningslinjer for bebyggelse i Hillerød by

I forbindelse med sidste kommuneplan besluttede byrådet at sætte særlig fokus på det bebyggede miljø i Hillerød by med en konkretisering af arkitekturpolitikken på nogle udvalgte områder, herunder byggehøjder i Hillerød bymidte.

En konkretisering af arkitekturpolitikken skal medvirke til, at nyt byggeri bliver tilpasset den eksisterende by og bidrager til en levende og bæredygtig bymidte, gode byrum og til at fastholde og videreudvikle Hillerød by. Konkretiseringen skal styrke byen med mere byarkitektonisk, rumlig og bevægelsesmæssig sammenhæng.

Hillerød midtby består af forskellige kvarterer og områder med hver sin karakter, der tilsammen danner byen. Nogen steder i byen kan forbindelser og overgange mellem de forskellige kvarterer styrkes og i kvarterene i byen er der mange forskellige bebyggelsesstrukturer, arkitektoniske og skalamæssige sammenstød.

Konkretiseringen af arkitekturpolitikken kan udmøntes i nye retningslinjer i kommuneplanen, der viser hvordan der bør bygges for at skabe mere kvalitet og sammenhæng i byggeri, byrum og forbindelser i Hillerød by. Retningslinjerne skal folde de 6 pejlemærker i arkitekturpolitikken (Pejlemærkerne: give noget til byen, fortælle om kulturarven, understøtte byens hierarki, passe ind i helheden, være bæredygtig, indbyde til bevægelse) ud til mere handlingsorienterede retninger for lokalplanlægning af nyt byggeri. Retningslinjerne udgør minimums kvalitetskrav til nyt byggeri, når byrådet beslutter at igangsætte lokalplaner i det centrale Hillerød. Det er ikke et forslag til, hvor meget der skal bygges.

Forvaltningen foreslår retningslinjer på byniveau, i 5 indsatsområder og på bebyggelsesniveau.

På byniveau foreslås det, at der arbejdes særligt med at skabe bedre forbindelser mellem vigtige steder i byen som stationen, Torvet, Posen og slottet i det centrale Hillerød. Samt at der skabes bedre forbindelser mellem de større grønne områder omkring byen og forbindelser ind i byen.

Der er udvalgt 5 konkrete områder, hvor der er behov for en særlig planlægningsindsats. Det er Slotssøkarreen, den nordlige del af Slangstrupgade, den sydlige del af Slangstrupgade, Stationszonen og Tikanten. For de 5 indsatsområder foreslås retningslinjer for byggezoner, bebyggelseskanter, grønne arealer, træer, grønne strøg, gang- og cykelforbindelser og placering af bylivsfremmende anvendelser. Indsatsområderne kan ses i bilag 4 - Bystrategiske principper, kort på side 14. Bagvedliggende arbejdsstudier kan ses i bilag 4A.

På bebyggelsesniveau foreslås følgende 6 retningslinjer: Slotsby skala, tage med hældning, harmoniske bygningshøjder i forhold til eksisterende bebyggelse over 3 etager og harmoniske bygningshøjder i forhold til eksisterende bebyggelse under 3 etager, facade 3-delning med markeret base, midterparti og tag med hældning og kantning af gaderum med bearbejdede kantzoner. Retningslinjerne for højderne er nuanceret i forhold til de eksisterende bygningshøjder. Retningslinjerne gælder for den centrale del af Hillerød by, jævnfør afgrænsningen der fremgår af bilag 4B.

Derudover foreslås ændrede maksimale byggehøjder. De maksimale bygningshøjder foreslås indarbejdet i rammerne for lokalplanlægningen. I bilag 4C – ”Kommuneplanrammer – bygningshøjder” ses forslag til nye samt de nuværende maksimale bebyggelseshøjder. De nye maksimale højder vil flere steder betyde, at der i fremtiden ikke kan bygges lige så højt, som man kan i dag fx mellem Slotssøen og Slotsgade. Dog foreslås ved Slangstrupgade to steder, at den maksimale højde hæves, så det bedre afspejler omgivelserne. Mellem stationen og Carlsbergvej fastholdes den nuværende maksimale

højde på 5 etager bortset fra en ny mulighed for ét tårnhus på op til 10 etager. I kommuneplanrammen nord for dette område og i Lokalplan 432 for campus området er der mulighed for at bygge i op til 8 etager. Tårnhuset kan være et pejlemærke i byen, skabe visuel sammenhæng på tværs af stationsområdet og give mulighed for anvendelser, der kræver mange m² samlet på et sted som fx uddannelsesinstitutioner i det stationsnære område.

5. Landsbyvisioner

Byrådet efterspurgt i efteråret 2022 nye landsbyvisioner til indarbejdelse i kommuneplanen. På nuværende tidspunkt har forvaltningen modtaget en landsbyvision fra Brødeskov Lokalråd. Der har været dialog med flere lokalråd. De eksisterende landsbyvisioner fra 2013 blev på daværende tidspunkt indarbejdet i kommuneplanen.

På baggrund af Brødeskovs landsbyvision har forvaltningen i sagsfremstillingen om vedtagelsen af strategi for fysisk planlægning foreslået at revidere emnerne skovrejsningsområder og rekreative stier i den kommende kommuneplan, samt at byrådet har fokus på at bevare landskabet mellem Favrholt og Allerød. I den nuværende kommuneplan står nedenstående, hvilket gælder for henholdsvis Ny Hammersholt og Hammerholt:

”Udvikling af byzonebyer skal ske som en afrunding af bysamfundene og med en anvendelse af lokal karakter.” og

”Landsbyer skal fastholdes i landzone, og der kan eventuelt ske ”huludfyldning” med enkelte boliger i eksisterende husrækker, hvis det kan harmonere med landsbyens bebyggelsesstruktur.”

Forvaltningen foreslår, at lokalrådets ønske om ikke at få byudvikling indarbejdes i kommuneplanen som supplement til ovenstående, så det tydeligt fremgår at muligheden for afrunding ikke gælder Ny Hammersholt. Idet byudvikling i henhold til planloven skal ske i direkte forbindelse med eksisterende byzone, vil der dermed ikke kunne byudvikles i Hammersholtområdet ud over mindre huludfyldning inden for de eksisterende landsbyafgrænsninger.

6. Boligstørrelser og typer

I strategi for fysisk planlægning er en række mål om boliger. Målene er i høj grad en videreførsel af målene i byrådets boligpolitik fra 2021.

Byrådet kan ifølge planloven stille krav i lokalplaner om boligtyper (etage, række, parcelhuse) og størrelser. Der kan som udgangspunkt ikke stilles krav til ejerforhold eller særlige beboergrupper. Dog har byrådet mulighed for at kræve op til 25% almene boliger i et lokalplanområde og stille krav til, at beboere i udstøttede private ungdomsboliger skal være studerende.

I boligpolitikken og strategi for fysisk planlægning er der mål om følgende

- Variation i boligmassen
- Flere erhvervsaktive i kommunen
- Billige boliger
- Boligfællesskaber
- Studieboliger

På den baggrund forslår forvaltningen, at der indarbejdes retningslinjer, der kan medvirke til at opfylde disse mål. Forvaltningen har kontaktet boligselskaberne, der oplyser, at der på nuværende tidspunkt ikke mangler studieboliger. På

den baggrund foreslår forvaltningen ikke retningslinjer, der kan fremme private studieboliger.

I den eksisterende kommuneplan beskriver retningslinjerne, at der bør sikres en variation af boliger i større lokalplanområder, som det fx er sket på Dyremosegård. Forvaltningen foreslår, at dette suppleres med en bestemmelse om, at der ved nye lokalplaner skal stilles krav til boligstørrelser og -typer i nye projekter, så de medvirker til en varieret boligmasse i byområdet eller skoledistriktet. Det kan fx være at få flere mindre boliger i de øvrige bysamfund, så der er reelle alternativer til parcelhuset. Det kan også være krav om en andel store boliger i skoledistrikter, der er præget af små boliger.

Når Ullerød er udbygget, vil der i Hillerød by være meget få ubebyggede grunde, hvor der er mulighed for at bygge et parcelhus. Kommuneplanen giver til gengæld mulighed for parcelhuse i Skævinge, Meløse, St. Lyngby og Gørlose. Forvaltningen foreslår, at det prioriteres at bygge rækkehuse i Hillerød by, da bl.a. analysefirmaet Exometric og Boligøkonomisk Videnscenter har vist at den øgede andel små husstande i højere grad efterspørger attraktive rækkehuse og at rækkehuse også er et søgt alternativ for børnefamilier. CO₂ udledningen fra parcelhuse er ifølge Concito – Danmarks Grønne Tænk tank m.fl. ca. dobbelt så stor som rækkehuse og lejligheder til samme antal personer. Forskellen skyldes større materialeforbrug til både bygninger og infrastruktur mellem husene, større energiforbrug til varme, formodet større forbrug af ting til og i hjemmet samt andre transportvaner.

Ønsket om at tiltrække erhvervsaktive kan også betyde at tiltrække børnefamilier. De seneste år er der særligt bygget små lejligheder under 100 m². For at sikre variation foreslår forvaltningen retningslinjer, der kræver at der også bygges lejligheder over 100 m² i kommende byggeri. I den nuværende kommuneplan er der en lignende retningslinje, som dog kun gælder for Hillerød bymidte. Den fastlægger, at der skal være en andel lejligheder på mellem 80 og 100 m². Forvaltningen foreslår, at dette ændres til minimum 100 m², da det er i boligerne over 100 m², at familierne udgør en væsentlig andel. Krav til flere familieegnede boliger kan dog medføre pres på kapacitet i skole og dagtilbud i nogle distrikter.

Eksisterende retningslinjer der sigter på at fremme almene boliger og fastholde små og dermed forholdsvis billige boliger foreslås fastholdt.

Endelig foreslås det, at der stilles krav om indendørs fællesarealer i alle bebyggelser med mere end 20 boliger. Byrådet kan ikke kræve, at der etableres bofællesskaber, men ved at stille et krav om nogle fællesarealer kan byrådet understøtte muligheden for, at der opstår fællesskaber i nye bebyggelser og samtidig hæve funktionaliteten. Det skal som udgangspunkt ikke være festlokaler, der kan være til stor gene for de omkringboende men fx værksteder, ekstra overnatningsmulighed for gæster.

7. Cykel- og elbilsparkering

Det fremgår af strategi for fysisk planlægning, at man kan fremme bæredygtig transport ved at stille krav til parkeringspladser til el- og delebiler i kommuneplanen og dermed efterfølgende i lokalplanlægningen.

Det fremgår af strategien at der kan indarbejdes retningslinjer for parkering for delebiler i kommuneplanen. Der arbejdes videre med delebilsparkering i Favrholm i forbindelse med kommende kommuneplantillæg. Forvaltningen vurderer dog på nuværende tidspunkt ikke, at der er grundlag for at have generelle bestemmelser i hele kommunen. Se bilag 5 for uddybning.

I strategi for fysisk planlægning står, at der i kommuneplanen indarbejdes krav til cykelparkering. Målet er at fremme bæredygtig transport og gøre det attraktivt at være cyklist. Derfor foreslår forvaltningen, at der fremover stilles krav til, at

der også er cykelparkering til specialcykler heriblandt ladcykler, og at en procentdel af cykelparkering ved række- og etageboliger overdækkes.

Kommunen kan ved at stille krav om etablering af ladestandere gøre det endnu mere attraktivt at være elbilejer og dermed fremme en bæredygtig omstilling. Forvaltningen foreslår på den baggrund, at der stilles krav til, at der etableres en ladestander ved en andel af alle nye parkeringspladser ved etage- og rækkehusbebyggelser. Forvaltningen er i dialog med DTU og Hybrid Greentech for at finde frem til den "rigtige" andel. Tallet bygger blandt andet på, hvor stor en andel elbiler der forventes i 2030, hvor mange elbiler der kan deles om et ladepunkt, og hvor stor en andel af opladningerne der foretages andre steder end ved boligen.

Den nuværende ladestanderbekendtgørelse bestemmer, at alle nye parkeringspladser med plads til mere end 10 biler skal forberedes til, at der senere kan opsættes el-ladestandere. Parkeringspladserne forberedes ved at der trækkes tomrør eller kabelbakker til senere fremføring af kabler til ladestandere.

Planloven giver mulighed for at stille skærpede krav i lokalplanerne og kræve, at der ved en procentdel af parkeringspladserne skal etableres ladestandere og ikke bare trækkes tomrør eller kabelbakker. Der forventes en ny ladestanderbekendtgørelse inden for få år. Indholdet af den kommende bekendtgørelse er endnu ikke kendt, men hvis krav til ladestandere i kommunens lokalplaner er mindre ambitiøse end i den kommende ladestanderbekendtgørelse, vil det være den kommende bekendtgørelsen der gælder.

8. Lys i det åbne land

Oplevelsen af nattehimlen er en vigtig rekreativ værdi, og uhensigtsmæssig brug af lys skaber unødigt lysforurening. Det fremgår af strategi for fysisk planlægning, at der i kommuneplanen indarbejdes retningslinjer for brug af lys i det åbne land.

Forvaltningen foreslår derfor, at der indarbejdes retningslinjer i kommuneplanen, så belysning i landzone generelt skal udformes eller afskærmes på en sådan måde, at det kunstige lys ikke er skæmmende for omgivelserne eller til ulempe eller gene for naboer, omkringboende og trafikanter samt minimere gener for dyrelivet. Det kan fx betyde, at udendørs belysning i haver, gårdspladser, indkørsler og lign. skal etableres lavt og med nedadrettet belysning. Samtidig foreslår forvaltningen, at der stilles særlige krav til belysning i byerne de første 100 meter fra landzonen. Inden for værdifulde landskaber og kulturmiljøer foreslås ekstra restriktive retningslinjer. Se bilag 6 med Værdifulde- landskaber og kulturmiljøer

9. Bynatur

Det fremgår af strategi for fysisk planlægning, at der indarbejdes nye retningslinjer for bynatur. Baggrunden er byrådets bynaturstrategi og den reviderede planlov der gør det muligt at stille flere krav til bynatur i lokalplanerne. Mere natur i byen giver mulighed for en højere biodiversitet, og bynatur kan bidrage til klimasikring af byerne. Træer og beplantninger giver skygge, sænker opvarmningen i bynære omgivelser og sikrer et behageligt klima i byen. Grønne arealer kan tilbageholde og forsinke regnvand og gøre byen mere robust over for skybrud. Samtidig er bynaturen et vigtigt element i den bæredygtige tætte by og har positiv indvirkning på borgernes fysiske og psykiske velvære.

Forvaltningen foreslår, at alle fremtidige lokalplaner som udgangspunkt indeholder bestemmelser, der har til formål at fremme biodiversitet. Det kan bl.a. ske gennem bevarelse af eksisterende træer og sikring af levebetingelser for både eksisterende og nye træer. Derudover kan der stilles krav om brug af hjemmehørende arter, idet hjemmehørende arter er levesteder og fødegrundlag for vilde insekter, andre dyr og mikroorganismer, som har tilpasset sig de hjemmehørende arter gennem årtusinder. Særligt træer bidrager med levested for mange organismer og kan samtidig bidrage med skønhed, skygge og optage CO₂.

Det foreslås, at nyt grønt skal tænkes sammen med den eksisterende grønne struktur i byen for at forbedre vilkårene for spredning. Samtidig er grønne forbindelser på tværs af byen med til at give byen rekreativ kvalitet og oplevelser.

Som værktøj til at kvantificere bynaturen foreslås det, at der fremadrettet fastsættes en minimums biofaktor (Se definition i bilag 7 – Biofaktor) for det færdige lokalplanprojekt. Forvaltningen foreslår, at den fastsættes konkret for det enkelte projekt med udgangspunkt i en vurdering af den eksisterende beplantnings biodiversitet og kan derudover afhænge af byggeriets type, bebyggelsesprocent, eksisterende biofaktor m.m. I alle projekter skal bynaturen også understøttes og tænkes i sammenhæng med byens arkitektur og byrum.

10. Små VE-anlæg

Hillerød Kommunes mål er, at kommunen som geografisk enhed skal være CO2 neutral inden 2050. Byrådet har samtidig besluttet at undersøge, om det er muligt at blive CO2 neutral i 2040. Det fremgår derfor af strategi for fysisk planlægning og klimahandleplanen, at der i kommuneplanen indarbejdes retningslinjer for etablering af små ve-anlæg på private ejendomme og tage, som fx mikromøller og små solcelleanlæg. Retningslinjer for store solcelleanlæg i det åbne land behandles i et særskilt kommuneplantillæg.

Solceller på private ejendomme kan være privatøkonomisk attraktive og bidrager til den grønne omstilling. De kan dog også have væsentlig negativ indvirkning, hvis de placeres, så de giver gener for naboer eller uden omtanke placeres på bygninger med stor bygnings- eller byrums-kvalitet. Retningslinjer i kommuneplanen kan ikke hindre solceller i områder, der er lokalplanlagt, idet de ikke kræver byggetilladelse. Retningslinjerne vil her fungere mere som oplysning eller udgangspunkt for dialog. Retningslinjerne vil derimod være bindende for nye lokalplaner.

Forvaltningen foreslår, at der indarbejdes retningslinjer der pointerer, at solcellerne bør integreres i bygningernes arkitektur, skal følge eksisterende linjer og farver, og at man er særligt påpasselig med placeringen i sårbare områder fx i det centrale Hillerød. Derimod skal der lægges op til, at solcellerne gerne må placeres på erhvervsbygninger.

Mikro- og minimøller vinder frem. Se illustration af mikro og minimøller i bilag 8. Så vidt forvaltningen er oplyst, findes der endnu ingen mikro- eller minimøller i Hillerød Kommune, men der har været forespørgsler, og møllerne er sat op i kommunerne omkring os. Mikro- og minimøller er møller, der er mindre end de husstandsvindmøller, som står i det åbne land, og ofte kan møllerne sættes på boligtag. Disse møller kræver byggetilladelse, og retningslinjer i kommuneplanen kan derfor hindre, at møllerne opsættes. Forvaltningen vurderer, at møllernes støj og visuelle forstyrrelse ved rotation er til så stor en belastning for naboer, at de som udgangspunkt skal holdes ude af boligområder. Derfor foreslår forvaltningen, at der indarbejdes retningslinjer, der gør at mikro- og minimøller ikke må etableres i eksisterende boligområder. De kan til gengæld etableres på erhvervsbygninger.

11. Håndtering af overskudsjord

Da Arkitektur, Byplan og Trafikudvalget behandlede forslag til strategi for fysisk planlægning, var der interesse for emnet jordhåndtering. Derfor har forvaltningen arbejdet med tiltag for håndtering og reducere af overskudsjord, der kan indarbejdes i kommuneplanen.

2/3 af CO2 forureningen fra bygge- og anlægsprojekter sker i anlægsfasen, og en del af denne forurening sker ofte ved lastbiltransport af jord. For at minimere miljøbelastningen fra jordhåndtering foreslår forvaltningen, at der på et tidligt tidspunkt i projektplanlægningen sættes krav til, hvordan jordarbejde og byggeri kan tilpasses for at undgå eller mindske opgravning og flytning af jord.

Forvaltningen foreslår, at der indarbejdes retningslinjer i kommuneplanen, der skal sikre en mere bæredygtig jordhåndtering i kommunen og søge at fremme udviklingsprojekter, der tilpasses med det formål at reducere overskudsjord. Dette skal opnås ved at søge at opnå jordbalance inden for et projektområde, så der kun skal køres et minimum af overskudsjord væk.

Forvaltningen foreslår, at Hillerød Kommunes overordnede mål for jordhåndtering i prioriteret rækkefølge vil være:

- Reducér udgravning under byggeprojekter / reducer mængden af overskydende jord
- Stræb efter jordbalance i projekter/byplanlægning
- Maksimer genbrug af jord på stedet
- Genbrug jord i nærheden.

Det kan være svært at genbruge eller indarbejde alt jord, så derfor kan forvaltningen undersøge, om det er muligt at udpege områder til nyttiggørelsesprojekter for overskudsjord. Dette for at sikre lokal genanvendelse af jord, så transport af jord over store afstande så vidt muligt undgås. I henhold til lovgivningen kan nyttiggørelsesprojekter bl.a. have til formål at være områder til rekreativt brug for kommunens borgere. Forvaltningen har udpeget mulige områder, hvis potentiale kan undersøges yderligere. Områderne er de hvide områder på bilag 9 – Nyttiggørelsesprojekter, og er udpeget ved at frasortere områder med landskabelige eller kulturhistoriske bevaringsinteresser, naturbeskyttelsesinteresser eller områder med vandindvindingsbeskyttelse.

De hvide områder skal undersøges nærmere, da områderne bør ligge forholdsvis bynært, så de rekreative arealer vil blive brugt. Derudover er det et kriterie, at de logistiske forhold er gode, så vejene kan holde til de store lastvognslæs, der vil blive ført til området. Herudover skal der redegøres for de landskabelige konsekvenser ved jordpåfyldning samt redegøres for den efterfølgende rekreative trafik og parkeringsmulighederne. Det vil være optimalt at udarbejde projekter, der kan etapeopdeles, så de er til mindst mulig gene for naboer i anlægsfasen.

Der er en potentiel konflikt med udvælgelse af områder til nyttiggørelsesprojekter og områder til solenergianlæg, da alle områder med potentiale til nyttiggørelsesprojekter også har potentiale til at blive anvendt til solenergianlæg, da udvælgelseskriterierne er overlappende.

Størrelsen af nyttiggørelsesprojekter i andre kommuner varierer fra alt fra 25.000 m³ jord og op mod 500.000 m³ til flere millioner m³ jord. De helt store projekter omfatter dog som regel store støjvolde eller opfyldning af havnearealer, og der er ikke udsigt til denne type projekter i Hillerød kommune.

Forventet proces for kommuneplanen

I foråret 2024 udarbejdes kommuneplanforslaget, og der er mulighed for en ekstraordinær borgerinddragelse om alle eller udvalgte emner, hvis byrådet vurderer, at det er hensigtsmæssigt.

Byrådet behandler forslag til Kommuneplan 2025 i september 2024. Herefter er der 8 ugers høring med borgermøde. I februar 2025 behandler byrådet den endelige vedtagelse.

Retsgrundlag

Planlovens kap. 4.

Økonomi

Sagen har ingen bevillingsmæssige konsekvenser.

Bilag

Bilag 1 - Screening af byudviklingsønsker

Bilag 2 - Screening af arealer til plejehjem

Bilag 3 - Favrholt perspektivarealer

Bilag 4 Bystrategiske principper

Bilag 4A Bystrategiske principper-Arbejdsstudier

Bilag 4B - Afgrænsning bebyggelsesprincipper

Bilag 4C - Kommuneplanrammer - bygningshøjder

Bilag 5 - Notat vedr. parkering til delebiler

Bilag 6 - Værdifulde kulturmiljøer og landskaber

Bilag 7 - Biofaktor

Bilag 8 - Mikro- og minimøller

Bilag 9 - Nyttiggørelsesprojekter

Punkt 5: Kommuneplantillæg for større solenergianlæg - forslag

23/6947

Indstilling

Direktionen indstiller til Natur, Miljø og Klimaudvalget at udtale sig om Kommuneplantillæg 11 for større solenergianlæg - forslag.

Direktionen indstiller til Arkitektur, Byplan og Trafikudvalget at indstille til økonomiudvalget og byrådet at:

1. godkende og sende forslag til kommuneplantillæg 11 og den tilhørende miljøvurdering i offentlig høring i 8 uger samt holde et borgermøde i høringsperioden
2. efter vedtagelsen af kommuneplantillægget holdes en ansøgningsrunde for solcelleparker som beskrevet i sagsfremstillingen samt at forvaltningen gør aktører på markedet opmærksomme på dette allerede efter vedtagelsen af forslag til kommuneplantillæg 11
3. at besvare Plan og Landdistriktsstyrelsen som angivet i vedlagte udkast, herunder at byrådet foreløbigt ønsker at opretholde udpegningerne som statslige energiparker.

Beslutning i Natur, Miljø og Klimaudvalget den 06-02-2024

Udvalget anbefaler, at der fortsat holdes fokus på en god balance mellem klimaplanen og borgernes ønsker.

Udvalget anbefaler økonomiudvalget, at der i bilag Forslag til kommuneplantillæg nr. 11 under punkt 3.18.13 indsættes ”øger biodiversiteten,” mellem ”der” og ”respekterer”, og at der øverst på side 15 indsættes ”50-års grundvandsdannende områder” mellem ”BNBO’er” og ”eller”.

Beslutning i Arkitektur, Byplan og Trafikudvalget den 08-02-2024

Sagen blev behandlet som sag nr. 17.

Udvalget godkendte indstillingen og sender sagen videre til økonomiudvalget og byrådet.

Fraværende: Tue Tortzen (Ø)

Sagsfremstilling

Økonomiudvalget besluttede den 14. juni 2023 at igangsætte en planlægningsproces for et kommuneplantillæg for solenergianlæg. Forvaltningen har udarbejdet et forslag til et kommuneplantillæg, vedlagt som bilag 1. Byrådet skal beslutte, om forslaget skal sendes i offentlig høring i en periode på 8 uger.

Kommuneplantillæggets indhold

Kommuneplantillægget består af to dele; retningslinjer og redegørelse. Til sammen fastsætter disse de overordnede rammer for, hvor der kan opføres større solenergianlæg, og hvordan de skal udformes.

Retningslinjerne fastsætter de krav som solenergianlæggene skal leve op til, og som derfor skal tages i betragtning, når der skal planlægges for et konkret anlæg. En af de væsentligste retningslinjer er, at der udpeges en række ’negativ-områder’, som er arealer, hvor der ikke kan planlægges for solenergianlæg. Dette omfatter bl.a. fredede områder, beskyttede naturområder, skove og vandløbsnære arealer samt de arealer, som byrådet har besluttet at gennemføre

skovrejsningsprojekter for (Æbelholt Skov og Gørløse Skov). Derudover omfatter det en zone på 100 m omkring alle fritliggende boliger i det åbne land og 200 m omkring sammenhængende bymæssig bebyggelse herunder byzoner, sommerhusområder og landsbyer. I kommuneplantillægget findes en mere detaljeret redegørelse for hvilke arealer, der er udpeget som negativ-områder, se bilag 1.

Af retningslinjerne fremgår det også, at der som udgangspunkt ikke kan opføres solenergianlæg inden for områder med nationale interesser som fx bevaringsværdige landskaber, med mindre det kan godtgøres, at anlægget ikke er i strid med udpegningsgrundlaget. Dette er indarbejdet, da det vil være i strid med de nationale interesser at planlægge for solenergianlæg her, og da det derfor må forventes, at Miljøstyrelsen kommer med en indsigelse, hvis Hillerød Kommune igangsætter en planlægning her. Forvaltningen har dog via et genbesøg af kommunens landskabskarakteranalyse identificeret to områder, hvor det er forvaltningens foreløbige vurdering, at der godt kan planlægges for solenergianlæg, uden at det er i strid med de nationale interesser. Det ene areal er umiddelbart øst for Freerslev og det andet areal er sydøst for Uvelse. Disse indgår derfor også i kommuneplantillægget som mulige arealer til solenergianlæg. Bemærk dog, at kommunen ikke har modtaget konkrete forslag om solenergianlæg der, og at forvaltningen derfor ikke har nogen viden om, hvorvidt arealerne er markedsmessigt interessante. Analysen er alene lavet for at bringe flest muligt arealer i spil.

I kommuneplantillæggets redegørelse fremgår en række øvrige principper for placeringen og udformningen af solenergianlæg. Dette er ikke faste krav, men principper der ønskes imødekommet i videst muligt omfang. Her fremgår bl.a. at Hillerød Kommune vil prioritere anlæg, der:

- Placeres længst muligt væk fra naboer – mindst 100 m til fritliggende boliger og 200 m til bymæssig bebyggelse
- Placeres i jævne terræner frem for kuperede
- Støjer mindst muligt
- Bygger på gode modeller for inddragelse af lokalområderne og andre relevante aktører
- Øger biodiversiteten og skaber ny natur
- Ikke står i vejen for andre arealinteresser
- Er multifunktionelle fx rekreative formål og grønne korridorer
- Fordeles i kommunen (i dét omfang det er muligt).

For at skabe incitament for opstillerne til at efterleve disse principper anbefaler forvaltningen, at der efter vedtagelsen af kommuneplantillægget holdes en ansøgningsrunde for solenergianlæg. Herefter kan byrådet vurdere de foreliggende ansøgninger op mod hinanden og vælge den eller de projekter, der ud fra en helhedsbetragtning lever bedst op til kommuneplantillæggets mange principper. Derved sikres det, at kun de bedste projekter gennemføres. For øvrige principper i både retningslinjer og redegørelse henvises til kommuneplantillægget.

For at sikre at aktører på markedet er opmærksomme på at der gennemføres en ansøgningsrunde umiddelbart efter den endelige vedtagelse af kommuneplantillægget i august måned 2024, anbefaler forvaltningen, at der allerede efter vedtagelsen af forslaget rettes henvendelse til opstillerne, samt de der i øvrigt har vist interesse, så de får tid til at forberede ansøgninger til ansøgningsrunden, der forventes at foregå i september 2024.

Da kommuneplantillægget fastlægger rammer for fremtidige anlægstilladelser, er det et lovkrav, at der laves en miljøvurdering deraf. Forvaltningen har derfor udarbejdet en miljøvurdering af kommuneplantillægget, som er vedlagt som bilag 2. Her beskrives miljøudfordringer omkring opførsel af solenergianlæg på et overordnet plan. Der beskrives bl.a. nogle erfaringer med støj fra anlæggene. Støjen vurderes at ligge under de vejledende grænseværdier.

Kommuneplantillægget er vedlagt som PDF i bilag 1 men er også digitalt og kan derfor med fordel læses ved at indsætte dette link i browser: <https://hillerod.viewer.dkplan.niras.dk/DKplan/DKplan.aspx?TillægId=34>

Kommuneplantillægget er udarbejdet efter en involveringsfase på 8 uger fra den 20. september 2023 til den 15. november 2023. I høringsperioden blev der bl.a. holdt en workshop, og det har været muligt at sende høringssvar via borgerinvolveringsplatformen 'Sammen om Hillerød'. Her modtog Hillerød Kommune over 180 høringssvar. Blandt hovedpointerne i høringssvarene er bl.a. forslag om at:

- der laves flere mindre solenergianlæg frem for enkelte store
- der skal holdes store afstande til alle naboer – gerne over 300 m
- man skal undgå 'dobbelbelastning' ved at placere nye solenergianlæg væk fra andre solenergianlæg og/eller andre tekniske anlæg såsom vindmøller og højspændingsledninger
- anlæggene ikke må placeres i kuperede terræner
- der skal bruges lavere paneler, som også er miljømæssigt og socialt bæredygtige
- naturen og rekreative muligheder skal tænkes ind i områderne
- solenergianlæggene skal indrettes med henblik på mindst muligt støj.

En kopi af samtlige høringssvar er vedlagt som bilag 3. Alle høringssvar kan også læses på Sammen om Hillerød via dette link: <https://hillerod.citizenlab.co/da-DK/folders/solcelleparker-i-hillerod-kommune>.

I høringsnotatet, som er vedlagt som bilag 4, har forvaltningen gennemgået alle høringssvar og givet sine anbefalinger til, hvad der skal imødekommes i kommuneplantillægget samt en begrundelse for det. Høringssvarene er grupperet, så der gives en samlet besvarelse til alle, der spørger til et specifikt emne.

Statslige energiparker

I oktober 2023 udpegede regeringen 32 energiparker i Danmark. Energipark nr. 28 og 29 ligger i Hillerød Kommune og består hver især af flere arealer, der ikke er fysisk sammenhængende. Oversigtskort med energiparkerne er vedlagt som bilag 5.

Plan- og Landdistriktsstyrelsen har anmodet byrådet om inden marts 2024 at svare på en række spørgsmål om energiparkerne, herunder om arealerne fortsat ønskes udpeget som statslige energiparker, og om kommunen efterspørger en statslig planlægning for arealerne.

For områder udpeget som statslige energiparker gælder en række særmuligheder som fx:

- at det vil blive muligt at placere store produktionsvirksomheder som fx PtX-anlæg i det åbne land nær energiparkerne
- at kommunerne kan anmode staten om at overtage planlægningen for solenergianlæggene
- at det er muligt at tilsidesætte nationale interesser som fx udpegninger som bevaringsværdige landskaber.

Forvaltningen anbefaler, at byrådet besvarer Plan- og Landdistriktsstyrelsens henvendelse som beskrevet i svarudkast til Plan- og Landdistriktsstyrelsen, som er vedlagt som bilag 7. Her fremgår det bl.a., at Hillerød Kommune på nuværende tidspunkt ønsker at opretholde udpegningerne, men at der ikke er taget nogle endelige beslutninger om, hvorvidt Hillerød Kommune ønsker at planlægge for solcelleparker på arealerne, og at Hillerød Kommune ønsker, at den endelige afgrænsning af de statslige energiparker afventer resultatet af ansøgningsrunden i efteråret 2024.

Retsgrundlag

Planloven.

Økonomi

Sagen har ingen bevillingsmæssige konsekvenser.

Bilag

Forslag til kommunetillæg nr 11 om større solenergianlæg

Miljørapport for kommuneplantillæg om solenergianlæg

Alle høringssvar fra foroffentlighed

Høringsnotat foroffentlighed

Oversigtskort over statslige energiparker

Notat vedr. miljøgener ved solcelleparker

Svarudkast til Plan- og Landdistriktsstyrelsen

Punkt 6: Anbefaling fra Klimarådet: Mobilitetsplan

24/467

Indstilling

Direktionen indstiller til Natur Miljø og Klimaudvalget at drøfte anbefalingen fra Klimarådet og dens betydning for udvalgets arbejde.

Beslutning i Natur, Miljø og Klimaudvalget den 06-02-2024

Udvalget takker for anbefalingen og glæder sig over at Klimarådet er kommet godt i gang med arbejdet.

Udvalget sender Klimarådets anbefaling til Arkitektur, Byplan og Trafikudvalgets videre arbejde med trafikplanen.

Sagsfremstilling

Natur, Miljø og Klimaudvalget nedsatte Klimarådet i efteråret 2022. Denne sag redegør for en konkret anbefaling fra Klimarådet. Sagen forelægges Natur, Miljø og Klimaudvalget mhp drøftelse af anbefalingen fra Klimarådet om udarbejdelse af en samlet plan for mobilitet i Kommunen.

Hillerød Kommunes Klimaråd har den 29. november 2023 afholdt et temamøde om transport og mobilitet. På mødet var der oplæg fra Cyklistforbundet, Danmarks Naturfredningsforening og forvaltningen om trafikforholdene i kommunen og om målsætningerne i klimaplanen. På baggrund af oplæggene og den efterfølgende drøftelse formulerede Klimarådet en anbefaling vedrørende en helhedsorienteret mobilitetsplan (Bilag 1).

Resumé af anbefalingen

Anbefalingen indeholder indledningsvis en beskrivelse af trafiksituationen i kommunen og de udfordringer, der er forbundet med transportens CO2-udledning og forventet stigende trængsel på kommunens veje. Klimarådet anerkender, at der foreligger en trafikplan fra 2014 og at der indgår trafikmålsætninger i kommunens klimaplan og i 'Forslag til strategi for fysisk planlægning 2024'.

Klimarådet vurderer dog, at der er behov for en væsentlig mere overordnet og samlet mobilitetsplan, som bør indeholde en langsigtet vision med pejlemærker og mål for udviklingen af mobilitet i kommunen. Klimarådet vurderer, at en sådan mobilitetsplan kan understøtte en udvikling, der sikrer fremkommelighed på vejene og bedre forhold for fodgængere, cyklister og brugere af kollektive transportmidler.

Klimarådet mener, at det er vigtigt, at mobilitetsplanen indeholder en beskrivelse af, hvordan mobiliteten bliver udviklet hen imod en større grad af bæredygtighed, sikkerhed og sundhed og at den udvikles i dialog og samspil med borgere, foreninger og virksomheder. Mobilitetsplanen bør gå på tværs af eksisterende politiske og administrative søjler og sikre et finansieringsgrundlag for udvikling af bæredygtig mobilitet i kommunen.

Klimarådet foreslår afslutningsvis en række konkrete delelementer, der bør indgå i udarbejdelsen af mobilitetsplanen.

Forvaltningen vil tage anbefalingen med i det videre arbejde med trafikplanen, som der arbejdes med i regi af Arkitektur, Byplan og Trafikudvalget

Retsgrundlag

Ikke relevant for sagen.

Økonomi

Sagen har ingen bevillingsmæssige konsekvenser.

Bilag

Anbefaling fra Klimarådet vedrørende helhedsorienteret mobilitetsplan

Punkt 7: Collstrupgrunden - hegn og skilte

23/3057

Indstilling

Direktionen indstiller til Natur, Miljø og Klimaudvalget at forvaltningen i samarbejde med Naturstyrelsen og Region Hovedstaden arbejder videre med hegn og skilte i overensstemmelse med det beskrevne i sagsfremstillingen.

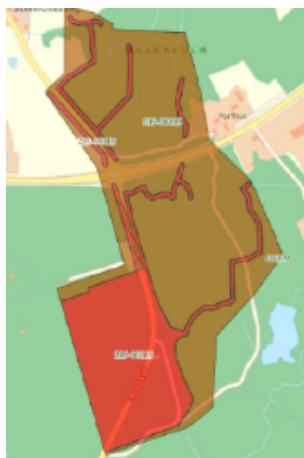
Beslutning i Natur, Miljø og Klimaudvalget den 06-02-2024

Sagen blev udsat.

Sagsfremstilling

Sagen forelægges Natur, Miljø og Klimaudvalget mhp. at træffe beslutning om tiltag for at sikre de sundhedsmæssige aspekter ifm. offentlighedens adgang til de kortlagte arealer ved Collstrupgrunden. Udvalget har senest behandlet sagen på møde den 7. november 2023.

Region Hovedstaden har den 11. januar 2024 truffet endelig afgørelse om udvidelse af arealer, der kortlægges som forurenet på vidensniveau 2. Region Hovedstaden har udvidet det kortlagte areale nord og øst for selve Collstrupgrunden. Desuden har regionen kortlagt grøfterne i skovarealer øst og nordøst for Collstrupgrunden. På nedenstående kort er de kortlagte arealer vist med rødt.

Figur 1: Kortlagte områder ved og omkring Collstrupgrunden er vist med rødt

Hillerød Kommune har en myndighedsrolle på kortlagte arealer, hvor der er offentlig adgang. Dog ikke på offentlige legepladser, herunder Eghjorten, hvor regionen er myndighed. På de arealer, hvor kommunen er myndighed, kan kommunen pålægge grundejeren at sørge for mindre omkostningskrævende foranstaltninger, som f.eks. skiltning eller hegning, for at sikre de sundhedsmæssige forhold i forbindelse med offentlighedens adgang.

På de nye kortlagte arealer og i vejrabatten langs det stykke af Jespervej, der går i gennem Collstrupgrunden, har regionen konstateret niveauer af arsen, der er væsentlig mindre, end niveauet inde på selve Collstrupgrunden. Der er dog konstateret niveauer, som ligger væsentligt over afskæringskriteriet på 20 mg arsen/kg. Afskæringskriteriet er den grænseværdi, som angiver den koncentration af arsen, hvor der er sket en forurening af jorden og hvor man bør gøre en indsats af hensyn til arealanvendelsen.

Forvaltningen har rådført sig med Styrelsen for Patientsikkerhed. Styrelsen har skriftligt oplyst, at det primært er oralt indtag af forurenede jord (hvis man spiser jorden), som kan udgøre en akut sundhedsrisiko. Ud fra et forsigtighedsprincip fraråder styrelsen at der indtages bær og svampe, der har groet i forurenede jord

For de nye kortlagte arealer nord og øst for Collstrupgrunden har styrelsen oplyst:

- at aktiviteter så som at gå, cykle, køre eller parkere langs vejen ikke udgør en sundhedsrisiko
- at på baggrund af Naturstyrelsens beskrivelse af brugen af det nye kortlagte areal øst for Collstrupgrunden er risikoen for eksponering meget lille
- at det vil være tilstrækkeligt at begrænse borgernes kontakt til jorden ved hjælp af skilte.

På baggrund af oplysningerne fra Styrelsen for Patientsikkerhed har forvaltningen haft dialog med Naturstyrelsen som er grundejer samt med Region Hovedstaden, som skal arbejde videre med undersøgelser af forureningen.

Nedenfor er forvaltningens forslag til tiltag ift vejrabatten og de ny kortlagte områder, hvor kommunen er myndighed.

De nye kortlagte arealer ved selve Collstrupgrunden

Her har Styrelsen for Patientsikkerhed udtalt, at det ikke er nødvendigt at udvide hegningen rundt om Collstrupgrunden, så de 2 nye områder medtages. Aktuelt drejer det sig om arealet øst for Jespervej og en mindre grusbunke nord for Collstrupgrunden. Resten af det kortlagte areal nord for Collstrupgrunden er allerede inden for det eksisterende hegn.

Naturstyrelsen ønsker dog selv at opsætte et nyt hegn, der tager højde for resultaterne i regionens seneste undersøgelser, og har fået bevilliget penge til det i 2024.

Regionens planer om håndtering af arsenudsivning på jordoverfladen i 2024, vil kunne betyde, at dele af et nyt hegn skal tages midlertidigt ned ifm tiltag til at mindske spredning af forureningen. Ifølge Naturstyrelsen vil det forringe kvaliteten af et nyt hegn og de ønsker derfor at opsætning af nyt hegn afventer at regionen er færdig med evt. afgravning og etablering af en vold omkring Collstrupgrunden. Regionen kan dog på nuværende tidspunkt ikke oplyse om deres tidsplan for videre indsats på grunden, men de oplyser, at projektet udbydes i starten af 2024. Ifølge jordforureningsloven må der ikke ske tiltag (byggeri eller andet) på kortlagte grunde, der kan medføre, at regionens indsats over for en forurening vil blive forhindret eller dyrere.

Der er allerede skilte i området, som anbefalet af Styrelsen for Patientsikkerhed. Som tidligere oplyst ønsker Naturstyrelsen, som grundejer, at indhegne de nye område. Opsætningen af det nye hegn øst for Collstrupgrunden vil blive koordineret med regionens videre arbejde, med forventelig opsætning efter sommeren 2024. For grusbunken nord for Collstrupgrunden forventer Naturstyrelsen allerede nu at opsætte et trådhegn. Det nuværende hegn rundt om Collstrupgrunden står fuldt funktionsdygtigt. Det er forvaltningens vurdering at der ikke er behov for yderligere tiltag.

Jespervej på stykket gennem den kortlagte Collstrupgrund

For dette areal har Styrelsen for Patientsikkerhed udtalt, at aktiviteter så som at gå, cykle, køre eller parkere langs vejen ikke udgør en sundhedsrisiko. Forvaltningen har i efteråret besigtiget vejarealet. Her kunne vi konstatere, at Naturstyrelsens skilte er opsat så de ikke umiddelbart kan ses af fodgængere, som måtte gå langs vejen.

Vejrabatten ved den pågældende strækning indbyder ikke til gående færdsel. På strækningen er der 0,5–1 meter vejrabat. Rabatten består hovedsageligt af bevoksede skråninger. Der må køres op til 60 km/t på strækningen. Oversigtforholdene er begrænsede, hvilket sammen med en kørebanebredde på kun 6 meter og de smalle rabatter ikke indbyder til færdsel til fods langs vejen.

Det er forvaltningens forslag, at der opsættes skilte i hver ende af vejstrækningen med standsningsforbud samt mindre skilte, der er henvendt til gående, om at jorden er forurenet og at man skal undgå jord i munden og indsamling af bær og svampe.

Grøfterne i skovarealet øst for Jespervej

Region Hovedstaden forventer at oprense delstrækninger af det forurenet grøftesediment i løbet af 2024, men forventer ikke at fjerne al kontaktrisiko med forurenet grøftesediment.

I området er der allerede opsat skilte som oplyser om forureningen og at det frarådes at plukke bær og svampe i et området.

Det er forvaltningens forslag, at forvaltningen besigtiger de forurenede grøfter mhp. at se om de indbyder til leg og færdsel. På baggrund af besigtigelsen retter forvaltningen henvendelse til Styrelsen for Patientsikkerhed for deres sundhedsfaglige vurdering.

Retsgrundlag

Jordforureningsloven, LBK nr. 282 af den 27. marts 2017.

Økonomi

Sagen har ingen bevillingsmæssige konsekvenser.

Punkt 8: Natura 2000-handleplaner - udsendelse i høring

23/10181

Indstilling

Direktionen indstiller, at Natur, Miljø og Klimaudvalget beslutter at sende Natura 2000-handleplaner for planperioden 2022 – 2027 for Natura 2000-område nr. 133 Gribskov, Esrum Sø, Esrum Å og Snævret Skov (bilag 1) og 134 Arresø, Ellemose og Lyngby Mose (bilag 2) i 8 ugers offentlig høring.

Beslutning i Natur, Miljø og Klimaudvalget den 06-02-2024

Udvalget godkendte indstillingen.

Sagsfremstilling

Sagen forelægges Natur, Miljø og Klimaudvalget mhp. at træffe beslutning om udsendelse af udkast til Natura 2000-handleplaner i offentlig høring. Efter høring vil udkast til Natura 2000-handleplanerne blive forelagt udvalget igen mhp. endelig vedtagelse, jf. kompetencedelegationsplanen.

Efter offentlig høring i bl.a. kommunerne er statens Natura 2000-plan nu vedtaget endeligt. Alle Natura 2000-planer og tilhørende miljøvurderinger kan findes på Miljøstyrelsens hjemmeside under Natura 2000, tredje generation planer 2022–2027. Kommunerne skal udmønte Natura 2000-planen i konkrete Natura 2000-handleplaner. Fristen for vedtagelse er 3. juli 2024.

Hvad er Natura 2000

Natura 2000 er betegnelsen for et netværk af beskyttede naturområder i EU. Formålet med Natura 2000 er at bevare og beskytte naturtyper og vilde dyre- og plantearter, der er sjældne, truede eller karakteristiske for EU-landene. I Danmark er der udpeget 257 områder, hvoraf to ligger delvist i Hillerød Kommune.

- Natura 2000-område nr. 133 Gribskov, Esrum Sø, Esrum Å og Snævret Skov.
- Natura 2000-område nr. 134 Arresø, Ellemose og Lyngby Mose.
- Natura 2000-områder kan bestå af et eller flere habitatområder og/eller fuglebeskyttelsesområder. For områderne gælder, at der skal sikres eller genoprettes en gunstig bevaringsstatus for de naturtyper og arter, området er udpeget for at beskytte. Det betyder, at arter og naturtyper er så beskyttede, at naturtyper og levesteder ikke går tilbage, samt at de kan bevare deres særlige karakteristika, og at arterne på lang sigt kan opretholde levedygtige bestande. Områderne beskyttes mod nye aktiviteter, der kan skade naturen. Myndighederne, herunder kommunerne, er underlagt særlige krav og betingelser, når der skal træffe afgørelse eller vedtage planer, der kan påvirke Natura 2000-områder.

Forvaltningen har i samarbejde med hhv. Miljøstyrelsen, Fredensborg Kommune, Helsingør Kommune, Gribskov Kommune (bilag 1) og med Miljøstyrelsen, Halsnæs Kommune og Gribskov Kommune (bilag 2) udarbejdet udkast til Natura 2000-handleplaner for planperioden 2022–2027.

Lovgrundlaget

Staten udarbejder en Natura 2000-plan for hvert Natura 2000-område, der beskriver målene for naturtilstanden, den aktuelle naturtilstand og hvilke overordnede indsatser, der er behov for, for at sikre eller genoprette gunstig bevaringsstatus for arter og naturtyper på udpegningsgrundlaget.

Planen er bindende for myndigheder, herunder kommuner, og sætter rammerne for myndighedernes og offentlige lodsejeres indsats. Planperioden er seksårig, men på grund af forsinkelse i Miljøstyrelsen er planerne først offentliggjort d. 3. juli 2023. Herefter har kommunerne et år til at udarbejde og vedtage de kommunale Natura 2000-handleplaner. De statslige Natura 2000-planer kan ses på Miljøministeriets hjemmeside under ”Natura 2000”.

I de statslige planer er der valgt, at der skal være særligt fokus på målsætninger, der giver mulighed for vildere natur og på udtagning af kulstofrige lavbundsarealer med henblik på forbedring af klima og natur. Den kommunale Natura 2000-handleplan skal beskrive:

1. Indsatsbehov og prioritering af indsatserne.
2. De initiativer kommunen vil tage for at gennemføre indsatserne og den planlagte interessentinddragelse.
3. En oversigt over fordelingen af indsatser mellem kommunale myndigheder, Miljø- og Fødevareministeriet og offentlige lodsejere fx Naturstyrelsen.

Natura 2000-område nr. 133 Gribskov, Esrum Sø og Snævret Skov (bilag 1)

Området dækker et areal på 8.571 ha, inkl. vandflade i søerne, og omfatter arealer i Fredensborg, Gribskov, Helsingør og Hillerød kommuner. Staten (Naturstyrelsen) ejer størstedelen af arealet. Natura 2000-området er specielt udpeget for at beskytte skovtyper på både næringsrig, næringsfattig, våd og tør bund og fugle tilknyttet især skov. Natura 2000-området rummer en del søer og vandhuller af brunvandet type, mens bl.a. Esrum Sø er en kalkholdig kransnålealge-sø med karakteristiske arter for næringsrige søer.

Af udkastet fremgår at Hillerød Kommune i planperioden 2022 – 2027 vil prioritere plejeinitiativer af naturtyperne rigkær og kildevæld samt vandhuller, der er restaureret til gavn for stor vandsalamander. Alle indsatser forudsætter samarbejde med lodsejerne. Der vil gennem hele planperioden være ad hoc dialog med både Grønt Råd samt med private lodsejere om afgræsning/høslæt af rigkær.

Natura 2000-område nr. 134 Arresø, Ellemose og Lille Lyngby Mose (Bilag 2):

Området dækker et areal på 5.029 ha, og omfatter arealer i Gribskov, Halsnæs og Hillerød kommuner. Staten (Naturstyrelsen) ejer størstedelen af arealet. Natura 2000-området er specielt udpeget for at beskytte Danmarks største sø, Arresø, og de sønære store moseområder Ellemose og Lille Lyngby Mose samt skovene Arresødal Skov, Vinderød Skov og Sonnerup Skov.

Af udkastet fremgår at Hillerød Kommune i planperioden 2022–2027 vil prioritere plejeinitiativer af naturtyperne rigkær og kildevæld samt vandhuller, der er restaureret til gavn for stor vandsalamander. Alle indsatser forudsætter lodsejervillighed. Der vil gennem hele planperioden være ad hoc dialog med Grønt Råd samt private lodsejere om afgræsning/høslæt af rigkær.

Vurdering

Byrådet afgav i april 2022 høringssvar til Natura 2000-planen. Det fremgår af høringssvaret: ”Hillerød Kommune tager forslag til Natura 2000-plan 2022–2027 til efterretning. Da det endnu ikke er afklaret, om kommunerne modtager DUT-midler til Natura 2000-arbejdet fra og med 2023, tager Hillerød Kommune dog forbehold for, at Hillerød Kommunes bidrag til finansiering af indsatsen er afhængig af, at der tildeles DUT-midler. DUT midler er midler, som KL skal forhandle til kommunerne, når kommunerne skal gennemføre noget lovbundet.”

Forvaltningen oplyser at spørgsmålet om DUT midler endnu ikke er afklaret.

Forvaltningen vurderer:

- at udkast til Natura 2000-handleplaner implementerer statens Natura 2000-plan for perioden
- at udkast til Natura 2000-handleplaner giver rum til at prioritere inden for de afsatte ressourcer.

Retsgrundlag

- Miljøvurderingsloven, LBK nr. 3 af d. 3. januar 2023.
- Miljømålsloven, LBK nr. 692 af d. 26. maj 2023.

- Naturbeskyttelsesloven, LBK nr. 1392 af den 4. oktober 2022.
- Habitatbekendtgørelsen, BEK nr. 1098 af den 21. august 2023.
- Bekendtgørelse om kommunalbestyrelsernes Natura 2000-handleplaner, BEK nr. 944 af d. 27. juni 2016.

Økonomi

Sagen har ingen bevillingsmæssige konsekvenser.

Bilag

Udkast Natura 2000-handleplan N133 2022-2027.pdf

Udkast Natura 2000-handleplan N134 2022 - 2027

Punkt 9: Genbrug af byggematerialer - status

23/14673

Indstilling

Direktionen indstiller, at Natur, Miljø og Klimaudvalget tager orienteringen til efterretning.

Beslutning i Natur, Miljø og Klimaudvalget den 06-02-2024

Sagen blev udsat.

Sagsfremstilling

Sagen forelægges Natur, Miljø og Klimaudvalget på foranledning af udvalgsformanden mhp. at give status på genanvendelse af byggematerialer.

Direkte genbrug af byggematerialer på genbrugsstationen indgår i kommunens ressource og affaldsplan, aktivitet 10.3, hvor det fremgår at der ønskes at afdække mulighederne for at videreformidle direkte genbrugelige byggematerialer på genbrugsstationen. Derudover taler aktiviteten ind i klimaplanens indsatsområde 'Fokus på ressourcerne – deling, genanvendelse og genbrug'. Herunder handling 4.2.4 'Mindre affald fra husstandene i Hillerød Kommune'.

- Hillerød Forsyning har lavet en forsøgsordning for at afdække mulighederne for videreformidling af direkte genbrugelige byggematerialer på genbrugsstationen. Varigheden af forsøgsordningen er seks måneder. Efter udløbet af forsøgsordningen vil Hillerød Forsyning udarbejde en rapport med resultaterne af forsøgsordningen.
- Vestforbrænding udført lignende forsøgsordning i Høje Taastrup med succes og udvider til Albertslund og Glostrup genbrugsstation med samme ordning.

Forsøgsordningen vil omfatte udendørs materialer:

- Havefliser, brosten, havesten
- Træ og tømmer til udendørs brug

Borgere og virksomheder vil få mulighed for at aflevere deres genanvendelige byggematerialer på genbrugsstationen i særligt afmærkede containere. Hillerød Forsyning vil sortere de genanvendelige byggematerialer således, at de vil være let tilgængelige for de borgere, der ønsker at anvende dem.

De genanvendelige byggematerialer kan modtages og afhentes uden betaling i genbrugsstationens åbningstid.

Hillerød Forsyning estimerer, at de vil have en udgift til et halvt årsværk, som inkluderer oprydning og sortering. Hillerød Forsyning vil i efteråret 2024 evaluere, om forsøgsordningen skal gøres permanent.

Ovenstående forsøgsordning kan bidrage til at opnå målet i Hillerød Kommunes ressource og affaldsplan, aktivitet 10.3 vedrørende videreformidling af direkte genbrugelige byggematerialer på genbrugsstationen.

Retsgrundlag

Ikke relevant for sagen.

Økonomi

Sagen har ingen bevillingsmæssige konsekvenser.

Bilag

Genanvendelige byggematerialer_endelig.pdf

Punkt 10: Boringsnære beskyttelsesområder (BNBO) - status på pesticidaftalen

21/8650

Indstilling

Direktionen indstiller til Natur, Miljø og Klimaudvalget tager orienteringen til efterretning.

Beslutning i Natur, Miljø og Klimaudvalget den 06-02-2024

Sagen blev udsat.

Sagsfremstilling

Sagen forelægges udvalget som opfølgning på budgetaftalen for 2024, hvor punkt 28 handler om at undgå brug af sprøjtemidler i boringsnære beskyttelsesområder (BNBO).

Budgetaftale for 2024

Af budgetaftalen fremgår:

28: Vi skal undgå brug af sprøjtemidler for at beskytte boringsnære beskyttelsesområder (BNBO). Selvom vandværkerne tilbyder lodsejerne erstatning for at undgå sprøjtning, er der kun indgået få aftaler, og det går langsomt med beskyttelsen af BNBO ad frivillighedens vej. Derfor opfordrer vi staten til at gennemføre det statslige forbud, som blev lovet. Byrådet har besluttet at give påbud om at stoppe anvendelse af pesticider i BNBO, hvis ikke der indgås frivillige aftaler, og hvis staten ikke indfører generelt forbud. Afgørelser om påbud og erstatning kan påklages og er erfaringsmæssigt administrativt meget ressourcekrævende sager. Derfor forelægges budgetønske om ressourcer til kommunale påbud vedrørende anvendelse af pesticider i BNBO i perioden 2025-35, såfremt der ikke gennemføres et statsligt påbud.

Tidligere forløb

Byrådet har i 2022 vedtaget indsatsplan for beskyttelsen, som bl.a. handler om ophør af erhvervsmæssig sprøjtning i BNBO. Planen siger også, at hvis der ikke er indgået aftaler inden for BNBO senest i 2024, så vil kommunen som udgangspunkt give sprøjteforbud. Med mindre at der kommer et generelt statslig forbud om sprøjtning i BNBO, sådan som aftalepartnere i tillægsaftale til pe-sticidstrategi 2017-2021 var enige om at ville gennemføre.

På baggrund af indsatsplanen har forvaltningen holdt møde med alle vandværkerne og de berørte grundejere i BNBO områder. Vandværkerne har efterfølgende haft bilateral dialog med hver enkelt lods-ejer med tilbud om frivillige aftaler.

Seneste status blev forelagt Natur, Miljø og Klimaudvalget den 11. april 2023 og viste meget begrænset fremdrift i de frivillige aftaler. På den baggrund har Borgmesteren i sommeren 2023 skrevet til Miljøministeren med opfordring til at arbejde videre med udmøntning af hensigterne i pesticidaftalen (vedlagt).

Nyt lovforslag

Et nyt lovforslag har været i høring ultimo 2023 og forventes at træde i kraft 1. juli 2024 - høringsbrevet er vedlagt.

Lovforslaget lægger blandt andet op til, at kommunerne forpligtes til at give konkrete påbud om sprøjteforbud i BNBO og fastlægge erstatningssum til hver enkelt ejer, hvis der ikke er indgået aftaler. Det vil fortsat være vandværkerne, som skal betale erstatningen. Både lodsejere og vandværker kan klage til taksationsmyndighederne, hvis de ikke er enige i kommunens erstatningsfastsættelse.

Lovforslaget indeholder en ministerbemyndigelse til at fastsætte tidsfrister, vilkår og rammer for aftaleindgåelsen i en bekendtgørelse, Det er forventningen, at der vil blive fastsat regler om, at vandforsyninger og kommuner vil have op til

seks måneder fra lovens ikrafttræden til at indgå aftaler om pesticidfri drift, inden der skal være udstedt påbud eller forbud efter den forslåede § 24 a.

Vurdering

I Hillerød har vi 17 BNBO-områder med indsats. I de 17 BNBO områder vil ca. 100 lodsejere blive involveret i eventuelle påbud. De endelige aftaler bliver tinglyst og gælder til fuld og endelig erstatning. Dvs. at der skal køre ca. 100 sager, som potentielt set havner i taksationskommissionen og eventuelt andre instanser. Taksationssager trækker erfaringsmæssigt ud og koster ressourcer hos såvel lodsejere som myndigheder. Udgifter til selve erstatningerne skal afholdes af vandforsyningerne.

Forvaltningen gør opmærksom på, at der vil være behov for afsættelse af ressourcer, hvis Hillerød Kommune skal løfte denne nye opgave med individuelle sager for hver enkelt lodsejer i alle BNBO-områderne. Det må forventes at denne nye opgave for kommunerne vil indgå i DUT-forhandlingerne. Jf. budgetaftalen vil forvaltningen vende retur med budgetønske til arbejdet med påbud om sprøjteforbud i BNBO.

Retsgrundlag

Ikke relevant for sagen.

Økonomi

Sagen har ingen bevillingsmæssige konsekvenser.

Bilag

Høringsbrev fra Miljøministeriet om lovforslag vedr. BNBO

Brev til miljøministeren om BNBO

Punkt 11: Læskærm til vinterbadere ved Teglgårdssøen - anlægsbevilling

22/11581

Indstilling

Direktionen indstiller, at Natur, Miljø og Klimaudvalget indstiller til økonomiudvalget og byrådet at meddele anlægsbevilling på 25.000 kr., idet beløbet finansieres af rådighedsbeløb afsat i 2024 på anlægsprojekt Læskærm til vinterbadere ved Teglgårdssøen.

Beslutning i Natur, Miljø og Klimaudvalget den 06-02-2024

Udvalget godkendte indstillingen og sender sagen videre til økonomiudvalget og byrådet.

Sagsfremstilling

Der er i budget 2024-27 afsat midler til projektet, der henvises til pkt. 50AØ2024-193.

Vinterbadere ved Teglgårdssøen har fremsat ønske om en facilitet til læ og aflægning af tøj i forbindelse med vinterbadning.

Forvaltningen har vurderet forholdene på stedet og foreslår en løsning som beskrevet herunder, således at omklædning kan foregå i læ, og tøj/håndklæder kan aflægges i forbindelse med vinterbadning.

Læskærmen foreslås placeret mellem cykelsti og søbred, tæt på badebroen, se Bilag 1.

Selve konstruktionen foreslås udført i træ, og at have dimensionerne 2-3 meter i længden, 1-2 meter i bredden og maksimalt 1,7 meter i højden.

Konstruktionen forventes at skabe bedre omklædningsforhold for de vinterbadende borgere.

Det forventes, at der vil kunne gives dispensation til det foreslåede fra Naturbeskyttelseslovens §3 og §16.

Retsgrundlag

Ikke relevant for sagen.

Økonomi

Anlægsbevilling på 25.000 kr. foreslås finansieret af det afsatte rådighedsbeløb på anlægskonto XA-0000002010-00001 Teglgårdssøen Læskærm.

Bilag

Bilag 1 Placering af Læskærm til vinterbadere

Punkt 12: Ekspropriationsvilje - Freerslev Kildeplads

20/2307

Indstilling

Direktionen indstiller, at Natur, Miljø og Klimaudvalget indstiller til økonomiudvalget og byrådet:

1. at tilkendegive ekspropriationsvilje ift. matr.nr. 3i, Freerslev By, Nr. Herlev, såfremt der ikke kan opnås frivillig aftale med lodsejeren, og
2. at forvaltningen bemyndiges til at igangsætte ekspropriation, hvis der ikke kan indgås frivillig aftale med lodsejeren.

Beslutning i Natur, Miljø og Klimaudvalget den 06-02-2024

Udvalget godkendte indstillingen og sender sagen videre til økonomiudvalget og byrådet.

Sagsfremstilling

Hillerød Vand A/S har den 9. januar 2024 anmodet Hillerød Kommune om at meddele ekspropriationsvilje i forbindelse med selskabets etablering af vandboringer på matr.nr. 3i, Freerslev By, Nr. Herlev, såfremt der ikke kan indgås en frivillig aftale med ejer af matr.nr. 3i, Freerslev By, Nr. Herlev.

Hillerød Vand A/S har i perioden 2017-2018 etableret fem prøveboringer på matriklen med det formål at etablere en varig kildeplads. Kildepladsen har til formål at være med til at fremtidssikre Hillerød Vands evne til at yde forsyningssikkerhed og til at kunne honorere efterspørgslen på rent drikkevand.

Forud for valget af Freerslev som kildeplads er området i hele Hillerød Kommune screenet for mulige lokaliteter til etablering af en ny kildeplads. Andre lokaliteter er således undersøgt men frasorteret ud fra kendskab til eksisterende kildepladser, indvindingsboringer og grundvandsforekomst. Der er også kigget på, hvilke arealer der allerede er disponeret til anden side, grundvandskvalitet og forureningsrisiko. Valget er faldet på Freerslev, som også ligger centralt placeret i forhold til et fremtidigt vandværk.

Prøvepumpningerne fra prøveboringerne har vist, at grundvandet har en god kvalitet, og at boringerne yder fornuftige vandmængder.

Hillerød Vand A/S har oplyst, at lodsejer har tilkendegivet, at han er indstillet på at indgå aftale med forsyningsselskabet om, at forsyningsselskabet erhverver arealet, hvor vandboringerne er beliggende, matr.nr. 3i, Freerslev By, Nr. Herlev, såfremt det kan ske på ekspropriationslignende vilkår.

Efter ejendomsavancebeskatningsloven er fortjeneste ved salg af fast ejendom som hovedregel skattepligtig. Dette gælder dog ikke fortjeneste ved salg, der træder i stedet for ekspropriation, jf. ejendomsavancebeskatningslovens § 11, stk. 1.

For at opnå skattefrihed er det en betingelse, at der på aftaletidspunktet:

1. er ekspropriationshjemmel i lovgivningen til formålet
2. står klart, at ekspropriationen vil ske i mangel af frivillig aftale, dvs. at den eksproprierende myndighed skal vise vilje til at ekspropriere.

En kommunal beslutning om at udvise vilje til ekspropriation er nødvendig for at sikre lodsejeren muligheden for skattefritagelse for erstatningen. Det er Skat, der træffer beslutning om, hvorvidt betingelserne for skattefrihed er opfyldt.

Hvis byrådet udtrykker ekspropriationsvilje, og en frivillig aftale ikke efterfølgende kan indgås med lodsejer, er der hjemmel i vandforsyningslovens § 37, stk. 1 til, at der kan gennemføres ekspropriation til fordel for en almen vandforsyning, når almenvellet kræver det, og når der er givet tilladelse til anlægget.

Forvaltningen bemyndiges til at igangsætte ekspropriationen, hvis en frivillig aftale ikke efterfølgende kan indgås.

En eventuel ekspropriationsbeslutning vil blive forelagt byrådet på et senere tidspunkt, hvis det bliver nødvendigt at gennemføre en ekspropriation.

Forvaltningen oplyser endvidere, at Arkitektur, Byplan og Trafikudvalget på mødet den 8. februar 2024 behandler en ansøgning om landzonetilladelse til ændret anvendelse til vandindvindingsformål på ejendommen. Denne sag forelægges ligeledes Natur, Miljø og Klimaudvalget til orientering på udvalgets februar-møde.

Retsgrundlag

Vandforsyningslovens § 37, stk. 1.

Økonomi

Sagen har ingen bevillingsmæssige konsekvenser. Den frivillige aftale bliver efterfølgende indgået mellem lodsejeren og Hillerød Vand A/S, der afholder samtlige udgifter i forbindelse med erhvervelsen.

Bilag

Anmodning om ekspropriationsvilje_jan2024.pdf

Punkt 13: Landzonetilladelse til vandindvinding - Freerslev Kildeplads

23/16934

Indstilling

Direktionen indstiller, at

1. Arkitektur, Byplan og Trafikudvalget beslutter at der kan meddeles landzonetilladelse til den ansøgte anvendelsesændring på vilkår af, at:
  - ejendommen overtages af ansøger - eventuelt ved ekspropriation
  - der etableres skærmende buskbeplantning omkring pumpehuse og transformerbygning, i en bredde på mindst 2,5 meter og med en højde på mindst 2,5 meter over terræn.
2. Natur, Miljø og Klimaudvalget tager sagen til efterretning.

Beslutning i Natur, Miljø og Klimaudvalget den 06-02-2024

Udvalget tog orienteringen til efterretning jf. indstillingens punkt 2.

Beslutning i Arkitektur, Byplan og Trafikudvalget den 08-02-2024

Sagen blev behandlet som sag nr. 10

Udvalget godkendte indstillingens punkt 1.

Sagsfremstilling

Hillerød Kommune har den 27. juni, 2023 modtaget ansøgning om landzonetilladelse til ændret anvendelse af 87.212 m² landbrugsareal til vandindvindingsformål, på ejendommen Fuglebjergvej 20/Roskildevej 181B, 3400 Hillerød, beliggende på matrikel nr. 3i, af Freerslev By, Nr. Herlev. Ansøgningen er indsendt af landinspektørfirmaet LE34, på vegne af Hillerød Forsyning/Hillerød Vand A/S. (Bilag 1).

Hillerød Kommune, herunder Miljø- og Teknikudvalget, har på møde den 5. september, 2017 behandlet tillæg 1 til vandforsyningsplan 2015-2027 og vurderet, at der skal undersøges muligheder for en ny kildeplads ved Freerslev for at skabe rammer for en hensigtsmæssig forsyning af drikkevand til borgere og virksomheder i Hillerød Forsyningsområde. Kildepladsen har til formål at være med til at fremtidssikre Hillerød Vands evne til at yde forsyningssikkerhed og til at kunne honorere efterspørgslen på rent drikkevand.

Sagen forelægges for Arkitektur, Byplan og Trafikudvalget, idet der er modtaget indsigelser til det ansøgte.

Kommunen har den 11. oktober, 2023 foretaget høring af naboer og grundejer under henvisning til planlovens § 35, stk. 4, samt forvaltningslovens § 19. Kommunen har efterfølgende modtaget indsigelser fra grundejer samt fra genboen på ejendommen Roskildevej 68, der bor ca. 100 meter fra det nærmest beliggende pumpehus.

Indsigelserne går dels på pumpehusenes landskabelige påvirkning af det bevaringsværdige landskab, dels på bekymringer over potentielle forureninger af drikkevandsboringer, og dels på omfanget af de arealer der søges inddraget til indvindingsareal omkring drikkevandsboringerne. Derudover anfører grundejer, at der ikke er givet tilsagn til Hillerød Forsyning/Hillerød Vand A/S om overtagelse af ejendommen til vandindvindingsformål (Bilag 2).

I tilfælde, hvor ansøger kan dokumentere en almenretlig interesse i, at der meddeles tilladelse til det ansøgte, hjemler planloven mulighed for at undlade at indhente fuldmagt fra ejer, og forvaltningen har således ikke krævet fremsendelse af fuldmagt fra grundejer.

Indsigelserne er sendt til kommentering hos ansøger, der anfører at der er tale om 5 mindre pumpehuse og 1 mindre transformerstation, der er beliggende spredt og med en højde på maks. 1 meter over vejniveau i forhold til Roskildevej. Ansøger har desuden tilbudt at etablere buskbeplantning omkring pumpehuse og transformerstation for at skærme for indsynet mod pumpehusene (Bilag 3).

Forvaltningens vurdering

Det er alene anvendelsesændringen af arealet fra landbrugsformål til vandindvindingsformål, der kræver landzonetilladelse efter planlovens § 35, stk. 1. De 5 pumpehuse og transformerstationen er undtaget krav om landzonetilladelse, jf. planlovens § 36, stk. 1, nr. 9, og under henvisning til kapitel 3.11.4 i Erhvervsstyrelsens vejledning om Landzoneadministration efter planlovens §§ 34-38.

De ansøgte pumpehuse og transformerstation har et omfang på knap 3 m² pr. bygning, og højder på maks. 1,8 meter over terræn. Bygningerne ligger spredt med afstande på ca. 150 meter mellem hver pumpestation (Bilag 1).

Det er forvaltningens vurdering, at beplantning med høje buske omkring pumpehuse og transformerstation vil sikre mod visuelle påvirkninger af det bevaringsværdige landskab, og forvaltningen vurderer på den baggrund, at det ansøgte er i overensstemmelse med kommuneplanens retningslinje 2.6.2 for bevaringsværdige landskaber samt at der vil kunne meddeles landzonetilladelse til det ansøgte, idet etablering af vandindvindingsarealer må anses som et væsentligt samfundsmæssigt hensyn.

Det anbefales, at der meddeles landzonetilladelse til det ansøgte, herunder med vilkår om, at:

- Der skal plantes visuelt afskærmende buskbeplantning umiddelbart omkring pumpehusene og transformerstation med en bredde og højde på mindst 2,5 meter.
- At ansøger kan opnå ejerskab over ejendommen, herunder eventuelt ved ekspropriation.

Forvaltningen gør opmærksom på, at der behandles en sag om kommunens ekspropriationsvilje vedrørende overtagelse af ejendommen til vandindvindingsformål på Natur-, Miljø- og Klimaudvalgets, økonomiudvalgets og byrådets møder i februar 2024.

Nærværende sag om landzonetilladelse er desuden kun én ud af en række myndighedssager i forbindelse med etablering og drift af Freerslev kildeplads, og de øvrige nødvendige tilladelser forventes at blive politisk behandlet på et senere tidspunkt.

Retsgrundlag

Planloven, § 35.

Økonomi

Sagen har ingen bevillingsmæssige konsekvenser.

Bilag

Bilag 1 - Ansøgning m. kortbilag.pdf

Bilag 2 - indsigelser .pdf

Punkt 14: Hillerød Kommunes nøgletalsrapport pr. november 2023 - supplerende sagsfremstilling

23/14869

Indstilling til møder i fagudvalgene fra den 06-02-2024 til den 08-02-2024

Direktionen indstiller, at fagudvalgene drøfter relevante nøgletal fra Hillerød Kommunes nøgletalsrapport pr. november 2023 samt nøgletalspublikationen ”Kend din Kommune 2024” som inspiration til budgetforberedelsen for budget 2025-2028 som begynder til marts.

Supplerende sagsfremstilling efter møde i økonomiudvalget den 13-12-2023

Økonomiudvalget besluttede at nøgletalsrapporten sendes til videre anvendelse i fagudvalgene. Efterfølgende har KL i forbindelse med afviklingen af Kommunaløkonomisk Forum (KØF) i uge 2 udgivet nøgletalspublikationen ”Kend din Kommune – brug nøgletal i styringen 2024”.

Nøgletalsrapporten fra december og nøgletalspublikationen fra KL er begge vedlagt som bilag.

Til økonomiudvalget møde i april vil forvaltningen udarbejde en sag om status på personalenøgletal, herunder personaleomsætning, uddannelsesstrategi, rekruttering og fastholdelse samt sygefravær.

Beslutning i Idræt og Sundhedsudvalget den 06-02-2024

Udvalget tog orientering om nøgletal til efterretning og bemærker, at tallene viser, at udviklingen går i den forkerte retning omkring overvægtige børn. Udvalget ønsker derfor at gå ind i et samarbejde omkring forebyggende tiltag med Børn, Familie og Ungeudvalget om denne udfordring.

Beslutning i Natur, Miljø og Klimaudvalget den 06-02-2024

Udvalget drøftede sagen og bemærker, at det mangler relevante nøgletal i KL's Nøgletalsrapport på udvalgets område.

Udvalget godkendte indstillingen.

Beslutning i Børn, Familie og Ungeudvalget den 07-02-2024

Udvalget drøftede sagen og godkendte indstillingen.

Afbud: Stine Østlund (C)

Stedfortræder: Christoffer Lorenzen (C)

Beslutning i Kultur og Fritidsudvalget den 07-02-2024

Udvalget godkendte indstillingen, idet udvalget drøftede nøgletalsrapporten.

Beslutning i Omsorg og Livskraftsudvalget den 07-02-2024

Udvalget drøftede sagen. Udvalget ønsker undersøgt forklaringskraften mellem det høje niveau for forebyggelige indlæggelser og varigheden af de gennemsnitlige somatiske indlæggelser på Nordsjællands Hospital. Derudover vil udvalget gerne have belyst årsager til det lave antal timer pr. borger i hjemmeplejen. Udviklingen i udgifterne til ældrepleje pr. 67-årige og +80-årige vil udvalget også gerne have belyst.

Udvalget ønsker en sag der kan belyse årsagen til de lave udgifter på socialområdet, herunder kvaliteten i støtten.

Udvalget ser frem til, at modtage nøgletal på personaleomsætningen mm. fra økonomiudvalget, jf. øus beslutning d. 13.12.23.

Beslutning i Arkitektur, Byplan og Trafikudvalget den 08-02-2024

Sagen blev behandlet som sag nr. 11.

Udvalget drøftede sagen og godkendte indstillingen.

Indstilling

Direktionen indstiller, at økonomiudvalget drøfter nøgletallene for områderne.

Beslutning i økonomiudvalget den 13-12-2023

Økonomiudvalget drøftede sagen. Økonomiudvalget præciserede, at i tabellen om personaleomsætning i bilagsmaterialet er tallet på 31 pct. denne gang opgjort inkl. midlertidigt ansatte. Korrigeret herfor er tallet ca. 24 pct. Økonomiudvalget beder i forlængelse heraf forvaltningen udarbejde en sag til et kommende møde om status på personalenøgletal, herunder personaleomsætning, uddannelsesstrategi, rekruttering og fastholdelse samt sygefravær. Nøgletallene i sagen fremsendes til fagudvalgenes videre anvendelse.

Sagsfremstilling

Formålet med sagen er at genoptage orienteringen af økonomiudvalget om Hillerød Kommunes nøgletsrapport. Nøgletsrapporten har sidst været behandlet af økonomiudvalget den 23. marts 2022 med nøgletal opgjort pr. december 2021. I den mellemliggende periode er byrådet dog blevet præsenteret for nøgletal løbende, herunder styringsinformation samt i oplæg på budgetseminarer mv.

Rapportens grundlæggende formål er at vise, hvor Hillerød Kommunes forskellige aktivitetsområder ligger på en række nøgletal sammenlignet med andre kommuner. Ligeledes er formålet at nøgletallene kan give anledning til nysgerrighed, men ikke endelige svar. Eksempler på nøgletallene er: Karaktergennemsnit i folkeskolernes afgangsprøver; samlede udgifter til udsatte børn og unge pr. 0-22 årig; andel modtagere af hjemmehjælp i egen bolig pr. 65+ årig. Sammenligningskommunerne er defineret og ranglistet i FLIS og er opgjort inden for hvert af de store udgiftsområder.

Arbejdet med nøgletsrapporten og de udvalgte nøgletal, er foregået i tæt samarbejde med afdelingerne, som kan understøtte arbejdet med at danne et helhedsblik.

Byrådet godkendte i marts 2023 at tilslutte sig kommunernes fælles dataløsning FLIS, og nøgletallene er i videst mulig omfang baseret på disse data.

Der er enkelte nøgletal, hvor data fortsat valideres med henblik på at blive fremstillet i nøgletsrapporten. Det er bl.a. inden for HR, Ældreområdet og Familie og Sundhedsområdet. Enkelte nøgletal er derfor opgjort for Hillerød Kommune alene uden landstal og sammenligningskommuner til sammenligning. Nøgletallene vises i årets priser idet mulighed for valg af fastprisniveau er udgået som mulighed i nøgletsvisningen. Sidst i rapporten ses en oversigt over nye og udgåede nøgletal siden sidst.

De udvalgte nøgletal udgør kun en ganske lille del af det samlede antal nøgletal i det Fælleskommunale Ledelsesinformations System (FLIS). Såvel rapportens form som indhold har til formål at bidrage til at sikre økonomiudvalget et overblik over udviklingen på de enkelte områder, hvor data samtidigt for de fleste nøgletals vedkommende hører til blandt dem, der generelt har god datakvalitet. Dette indebærer indtil videre en overvægt af økonomiske nøgletal, indtil de mange aktivitetsorienterede nøgletal er bedre validerede. Valget af nøgletal vurderes løbende, ligesom der er fokus på yderligere anvendelse heraf løbende til ledelsen. Endvidere er der generelt opmærksomhed på sammenhængen til nøgletal, der præsenteres i fagudvalgene.

Retsgrundlag

Ikke relevant for sagen.

Økonomi

Sagen har ingen bevillingsmæssige konsekvenser.

Bilag

Nøgletalsrapport pr. november 2023

Kend din kommune 2024

Punkt 15: Nyt fra udvalgsformanden og forvaltningen

21/18057

Indstilling

Direktionen indstiller, at Natur, Miljø og Klimaudvalget tager orienteringen til efterretning.

Beslutning i Natur, Miljø og Klimaudvalget den 06-02-2024

Udvalget tog orienteringen til efterretning.

Sagsfremstilling

Udvalgsformanden og forvaltningen giver en opfølgende orientering om udvalgets sager, årsplan samt orienterer om aktuelle emner med interesse for udvalget.

Udvalgets årsplan er vedlagt som bilag.

Retsgrundlag

Ikke relevant for sagen.

Økonomi

Sagen har ingen bevillingsmæssige konsekvenser.

Bilag

NMK årsplan 2024 - februar

Punkt 16: Digital godkendelse af referat

23/16654

Beslutning i Natur, Miljø og Klimaudvalget den 06-02-2024

Godkendt.